

ΜΕΣΟΤΟΠΙΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΔΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ
ΜΕΣΟΤΟΠΙΤΩΝ ΛΕΣΒΟΥ "Η Αναγέννηση"

www.mesotopites.weebly.com • e-mail: anagenme@gmail.com
ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ 33-172 37 ΔΑΦΝΗ • ΤΗΛ.: 210 9707417

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 266 • ΜΑΡΤΙΟΣ - ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2021 • Κωδικός 2960 Χ+5

Ω, ΓΛΥΚΥ ΜΟΥ ΕΑΡ...

ΤΟ ΑΡΕΘΟ ΤΟΥ Δ.Σ.

Η Άνοιξη είναι η νιότη του χρόνου. Κουβαλά μαζί της το χρέος να αναγεννήσει τη φύση. Να δείξει με την ομορφιά της ότι η ζωή θα νικήσει. Διόλου τυχαίο δεν είναι πως ο λαός μας λατρεύει την άνοιξη. Και πως απ' όλες τις γιορτές, κείνη που τον εκφράζει περισσότερο είναι το Πάσχα. Ίσως γιατί τούτος ο λαός έπαθε πολλά. Και μέσα από τις ιστορικές του περιπέτειες έμαθε να αντέχει τα πάθη, να σέβεται τη ζωή και να προσμένει την Ανάσταση. Πάσχει στις δύσκολες στιγμές, αλλά ταυτόχρονα νιώθει πως η ζωή θα νικήσει. Κι είναι έτοιμος να αγωνιστεί για να υπερασπίσει το φως και την ομορφιά της.

Την ατμόσφαιρα, τους ψαλμούς, τα έθιμα της Μεγάλης Εβδομάδας φέρνει κοντά μας το νέο DVD που κυκλοφορεί από τον Σύλλογο. Είναι τα κύρια σημεία της καταγραφής του 2012 και 2013 που πραγματοποιήθηκε στον Μεσότοπο, όπου για χρόνια το αυτί μας γλυκαίνεται από τον ήχο της βυζαντινής μουσικής, όπως μοναδικά αποδίδεται από τον Ιγνάτιο Σαραντίδη.

Η βυζαντινή μουσική είναι η βάση της παραδοσιακής και λαϊκής μας μουσικής, ενώ η γλώσσα της συνδέει άμεσα την αρχαία ελληνική κληρονομιά με τη σύγχρονη, αναδεικνύοντας τον πλούτο, τη διαχρονικότητα και την ομορφιά της γλώσσας μας. Παραδίδουμε αυτό το έργο με πολλή αγάπη στον τόπο και στον άνθρωπο και με σεβασμό στον πλούτο της παράδοσης και στους εκφραστές της. Είναι ο κόπος ετών και διασώζει μια μοναδική ατμόσφαιρα ευγένειας και γλυκύτητας μέσα στην εκκλησιά της Παναγιάς. Ας είναι καλοτάξιδο κι ας μεταφέρει σε κάθε σπίτι το μήνυμα της νίκης της ζωής.

Μέσα στις δύσκολες στιγμές που εξακολουθεί η ανθρωπότητα να βιώνει, το μήνυμα της Ανάστασης είναι όσο ποτέ επίκαιρο κι ελπιδοφόρο. Η ζωή θα νικήσει γιατί είναι επιθυμία βαθιά των ανθρώπων. Η ζωή θα νικήσει γιατί ποτέ στην ιστορία της ανθρωπότητας δεν εδραιώθηκε το κακό. Το φως θα λάμψει γιατί οι ακτίνες του είναι τόσο δυνατές που το σκοτάδι δεν αντέχει. Με δουλειά πολλή, με αγώνα και θυσία, η ανθρωπότητα θα νικήσει. Κι η άνοιξη, που φοράει τα καλά της κι ομορφαίνει την πλάση, αναστάσιμους ύμνους θα μας φέρει.

Χριστός Ανέστη! Χρόνια Πολλά σε όλους.

ΤΟ Δ.Σ.

«Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΣΤΟΝ ΜΕΣΟΤΟΠΟ»

ΓΡΑΦΕΙ Η ΑΝΤΖΕΛΑ ΚΟΝΤΟΥ

Με πολλή χαρά ο Σύλλογος παρουσιάζει τη νέα του έκδοση με θέμα τη θρησκευτική παράδοση της Μεγάλης Εβδομάδας στον Μεσότοπο. Πρόκειται για μια προσπάθεια να διασωθεί και να προβληθεί η παράδοση, τόσο η εκκλησιαστική, όσο και η λαϊκή, με τα έθιμα του χωριού. Η έκδοση βασίζεται στην καταγραφή που πραγματοποιήθηκε το 2012 και συμπληρώθηκε το 2013 και η οποία ολόκληρη υπάρχει στο αρχείο του Συλλόγου. Στα δύο DVD της έκδοσης θα βρείτε μεγάλο μέρος αυτής της καταγραφής, με τους ύμνους της Μεγάλης Εβδομάδας, από τη Μεγάλη Τρίτη ως την Ανάσταση, όπως τους αποδίδει εξαιρετικά, ο εξαιρετικός ψάλτης μας **Ιγνάτιος Σαραντίδης**, ο οποίος διασώζει τη γλυκύτητα της Ανατολής συνταιριασμένη με τη δωρικότητα της φωνής του. Στο ψαλτήρι κοντά του είναι ο **Παναγιώτης Σκενδέρης** και η **Δέσποινα Βαληλή**, ενώ ιερέας τότε ήταν ο παπα-**Μανώλης Καραστεφανής**. Επίσης διασώζεται το καταλήδι της Παναγιάς, ένα είδος δημοτικού τραγουδιού με θρησκευτικό περιεχόμενο, που ψέλνουν μοναδικά οι γυναίκες του χωριού σε έναν κύκλο που προσιδιάζει σε εκείνον της αρχαίας τραγωδίας, στο κέντρο του οποίου είναι

ο Εσταυρωμένος. Στην ομάδα κυριαρχεί το τραγούδι της **Χρύσας Ζαγκούλη του Δημητρίου**. Το έργο περιλαμβάνει επίσης φωτογραφικό υλικό με τις ομορφιές του χωριού, του Ταβαριού και τη μυρωδιά της άνοιξης να κυριαρχεί. Η καταγραφή είναι του **Δημήτρη Μπουρνού** και του **Κώστα Γιατσέ**. Συμπληρωματικό υλικό κατέγραψε η **Βάσω Κωνστανταδέλλη**, η **Δήμητρα Βαληλή** και ο **Χρήστος Βαληλής**. Η σκηνοθεσία και η γενική επιμέλεια είναι της **Παναγιώτας Πλωμαρίτου**. Μοντάζ: **Δημήτρης Μπουρνός**. Ευχαριστούμε θερμά για τη βοήθειά τους τον παπα-Μανώλη Καραστεφανή και το εκκλησιαστικό συμβούλιο που αποτελούνταν από τους: **Λουκά Βακάλη, Μιχάλη Γουλή, Γαβρήλο Πιπίνη, Ρηγούλα Βασιίλα, Λίτσα Βακλατζή και Μαρίνα Πιπίνη**. Ευχαριστούμε επίσης όλους τους κατοίκους του χωριού για τη βοήθειά τους.

Όσοι βρισκόμαστε μακριά από το αγαπημένο μας χωριό, αλλά κι όσοι κατοικούν στον Μεσότοπο, τούτο το έργο θα μας γυρίσει πίσω στο χρόνο. Τότε που παιδιά πηγαίναμε καθημερινά όλη τη Μεγάλη Εβδομάδα στην ολοφώτιστη εκκλησιά μας, την Παναγιά, και μαγευόμασταν από τους ύμνους που έψελναν οι ιερείς και οι ψάλτες μας... Τότε που νιώθαμε αληθινή συγκίνηση βλέποντας τον Χριστό στο Σταυρό του μαρτυρίου... Θα θυμηθούμε τις κοπέλες που στόλιζαν ψέλλοντας τον Επιτάφιο προσθέτοντας στην ήδη κατασκευασμένη ατμόσφαιρα το άρωμα των λουλουδιών. Το πολυπόθητο χαρμόσυνο μήνυμα της Ανάστασης και τα βαρελότεα που το υπογράμμιζαν. Θα αναγνωρίσουμε στα βίντεο και στις φωτογραφίες πρόσωπα γνωστά κι αγαπημένα, άλλα από το παρελθόν κι άλλα από το παρόν. Αξίζει να το προμηθευτούμε, είναι μια παρακαταθήκη της κληρονομιάς μας.

Το έργο κυκλοφορεί σε διπλό DVD και σε USB και είναι στη διάθεση όλων. Για να το αποκτήσετε, απευθυνθείτε στο Μεσότοπο στην **Εύα Καφετζή (6978451462)** και στην **Πραξούλα Πιπίνη** και στην **Αθήνα** στον **Αρτέμη Φιλιππίδη (6932416314)**.

ΤΟ Δ.Σ. ΣΑΣ ΕΝΗΜΕΡΩΝΕΙ

Στη Λεμεσό της Κύπρου, την Παρασκευή 5 Μαρτίου, έγινε με εξαιρετική επιτυχία, όπως παρακολούθησαμε ζωντανά από το διαδίκτυο, η αποκριάτικη εκδήλωση με παραδοσιακούς χορούς-τραγούδια, έθιμα και ενδυμασίες αποκριάς από την Ελλάδα και την Κύπρο! Τίτλος της «**Ήρταν οι σήκωσες!**». Συμμετείχαν: Μουσικό σχήμα

Οι φίλοι μας από την Κύπρο χορεύουν «ντούρου-ντούρου». Πίσω τους τους καμαρώνουν... «παλικαρόπουλα του Μεσοτόπου στη Σμύρνη».

υπό τη διεύθυνση του **Νικόλα Βρυώνη**, Πολιτιστικός Χορευτικός Όμιλος «ΔΙΟΝΥΣΟΣ», Λαογραφικός Όμιλος Λεμεσού και Όμιλος Λαογραφικών Ερευνών Λεμεσού «Οι Αμαθούσιοι». Ήταν μεγάλη η χαρά μας και η τιμή, μιας και ο Λαογραφικός Όμιλος Λεμεσού, με πρωτοβουλία του προέδρου του και αγαπητού φίλου **Κωνσταντίνου Πρωτοπαπά**, παρουσίασε και τραγούδια-χορούς και δρώμενα από το χωριό μας, τον Μεσοτόπο Λέσβου: δρομικά δίστιχα, «Γέρο μωρέ γέρο», συρτόμπαλο, καρσιλαμά-απάτλικο, «Τα κουκιά», «Αράπ'κου» και έκλεισαν με το «Μ'ήλ'ρ'» τιμώντας, όπως ανέφερε ο Κων/νος, την μνήμη του μεγάλου **Σόλωνα Λέκκα**, που αρκετές φορές συνεργάστηκε με τον Όμιλο. Η συνεργασία Μεσοτόπου και Λαογραφικού Ομίλου Λεμεσού καλά κρατεί εδώ και 30 χρόνια περίπου! Ευχές για υγεία και να είμαστε όλοι πάντα γεροί «να ανταμώνουμε» σε παρόμοιες εκδηλώσεις γεμάτες γνώση, ήθος, ταλέντο, πνεύμα συνεργασίας κι αγάπη για τον τόπο μας.

Φώτης Βασιλόγλου

Η ανοιξιάτικη εθελοντική αιμοδοσία μας πραγματοποιήθηκε στο χώρο του Συλλόγου το πρωί της Κυριακής, 7 Μαρτίου 2021. Ευχαριστούμε πολύ όσους βοήθησαν στη διαδικασία, τους αδελφούς **Αποστόλη** και **Λουκά Καλογιάννη** που ήταν στην κουζίνα, το κινητό συνεργείο από το Ιπποκράτειο Νοσοκομείο και την καλή φίλη του Συλλόγου και υπεύθυνη επισκέπτρια αιμοδοσίας, **Μαρία Κατζουράκη**. Περισσότερο όμως ευχαριστούμε τους παρακάτω φίλους αιμοδότες που ήλθαν να δώσουν αίμα:

Βαλαβάνης Ηλίας	Βουδούρης Δημήτρης	Κασάπης Αδάμ
Βαληνιά Σωκρατία	Γιαμπουράς Γιάννης	Κούτρας Δημήτρης
Βαληνιάς Μάκης	Γουγής Θανάσης	Κωνσταντιδέλλης Νίκος
Βαμβόλης Νικόλαος	Δασκαλοθανάσης Δημήτριος	Ντιώνιας Χαράλαμπος
Βασιλειάδης Ιωάννης	Δουδουνής Πέτρος	Πέτρου Δημήτρης
Βασιλειάδης Στέφανος	Ιωσηφέλλης Ευστ. Φώτης	Πιπίνη Παναγιώτα
Βερβέρης Παναγιώτης	Ιωσηφέλλης Σπ. Φώτης	Πιπίνης Μιχαήλ
Βογιατζής Βασίλης	Καλαμάρας Δημήτρης	Ρεπάνη Νίκη
Βουδούρης Αρτέμις	Καρδάρη Μαρία	Σκομβούλης Σταύρος

Την Κυριακή 18 Απρίλη είχαμε την ευκαιρία να παρακολουθήσουμε μια διαδικτυακή συζήτηση, που διοργάνωσε το ελληνικό τμήμα της TIMS, διεθνής οργάνωση που μελετά τους μύλους, όπου παρουσιάστηκε το βιβλίο «*Το τραγούδι της φτερωτής στην κοιλάδα με τους νερόμυλους-Μαθηλιόντα Μεσοτόπου Λέσβου*» του **Φώτη Βασιλόγλου**

και με αυτή την αφετηρία η ζωή στην κοιλάδα στο παρελθόν και στο παρόν και φυσικά το έργο αποκατάστασης του νερόμυλου.

Ο **Φώτης Βασιλόγλου**, με τη βοήθεια πλούσιου φωτογραφικού υλικού, μάς πήγε πίσω στο χρόνο για να μας συστήσει την περιοχή που έσφυζε από ζωή. Ο οικισμός ήταν ζωντανός, δραστήριος και αποτελούσε σημείο αναφοράς στην ευρύτερη περιοχή. Οι ξωμάχοι μοίραζαν μεταξύ τους ακριβοδίκαια το νερό του ποταμού ποτίζοντας την εύφορη γη κι εκείνη τους χάριζε τα λαχταριστά λαχανικά και τα περίφημα φρούτα, οι νερόμυλοι δούλευαν με φούρια, φωνές, γέλια και φασαρία. Ζωή χαρισμένη. Μαρτυρίες συχωριανών, όπως της θείας **Χρύσας Φιλιππίδη**, ζωντάνευαν σκηνές από την καθημερινή ζωή στη Μαθηλιόντα. Μας περιέγραψε ακόμα το τίτιο έργο υδροδότησης του Μεσοτόπου (1976) από τις πηγές του Αγ. Κωνσταντίνου, ψηλά, πάνω από την κοιλάδα, ένα έργο που πραγματοποιήθηκε μόνο χάρη στη σκληρή δουλειά της Κοινότητας Μεσοτόπου και των συχωριανών, που εργάστηκαν με φιλότιμο και ομοψυχία.

Επιστρέφοντας στο παρόν, με τις όμορφες περιπατητικές διαδρομές που κατά διαστήματα διοργανώνει ο Σύλλογος, έχουμε την ευκαιρία να ανακαλύψουμε και πάλι την περιοχή, να θαυμάσουμε το φυσικό κάλλος της παραποτάμιας έκτασης, με τα δροσερά πλατάνια, το γάργαρο νερό, τα λουλούδια, τα πουλιά, αλλιά και τους άγριους ηφαιστειογενείς βραχώδεις σχηματισμούς στα γύρω βουνά. Να παραστήσουμε τους αρχαιολόγους ψάχνοντας τα παλιά χνάρια στα ερειπωμένα ντάμια και τους γκρεμισμένους μύλους. Και τέλος να θαυμάσουμε το ωραίο έργο που λαμβάνει χώρα στο νερόμυλο Καταχανά δείχνοντας μπροστά, στο μέλλον.

Παρέμβαση στη συζήτηση έκαναν ο **Γιώργος Ευστ. Βασιλάς** που τόνισε το πνεύμα ενότητας, συνεργασίας και συλλογικότητας των Μεσοτοπιτών τότε και τώρα, η **Παναγιώτα Πλωμαρίτου**, πρόεδρος του Συλλόγου, ξεδίπλωσε το έργο του μύλου από την εποχή που το πρωτοανειρεύτηκαν, τη 20ετή μαραθώνια διαδρομή που έκαναν φτάνοντας στο παρόν, όπου χάρη στη δουλειά, το σχεδιασμό, τη συνεργασία όλων αυτών των ετών το όνειρο παίρνει σάρκα και οστά. Και τόνισε ότι επιδίωξη του Συλλόγου είναι ο υδρόμυλος να μετατραπεί σε ένα κέντρο παραγωγής πολιτισμού. Τη συζήτηση χαιρέτησε ο **Νεκτάριος Βακάλης**, πρόεδρος της ΟΛΣΑ, αναφερόμενος στο όραμα που γίνεται πράξη. Παρακολούθησαν επίσης στελέχη ηεσβιακών συλλόγων και φορέων, καθώς και πολλοί φίλοι του Συλλόγου.

Στο δεύτερο μέρος της συζήτησης η κα **Βιβή Σκούρτη** παρουσίασε τον ερειπωμένο μύλο της οικογένειας Μητσαίων στο Μπίτσι Ερμιόνης.

Άντζελα Κοντού

Κατά το προηγούμενο διάστημα δεν πραγματοποιήθηκαν εργασίες στο χώρο του μύλου. Ολοκληρώθηκε η συγκέντρωση των απαραίτητων δικαιολογητικών που απαιτούνται για την εκταμίευση και στάλθηκαν στον κ. Λάμπρου για την προώθησή τους στην ΕΤΑΛ. Τώρα είμαστε σε αναμονή της είσπραξης ποσού 71.280,23€.

Παραλάβαμε την μουσειολογική μελέτη και εντός των ημερών θα προκηρυχθούν για εκδήλωση ενδιαφέροντος οι υπόλοιπες εργασίες για την ολοκλήρωση του έργου, όπως επίσης και για τις εργασίες που αφορούν το μουσειολογικό κομμάτι (γραφιστικά, έντυπα, δημιουργία ιστοσελίδας κ.τ.λ.).

Στόχος του Συλλόγου είναι να καταστεί δυνατή η επίσκεψη στο μύλο το καλοκαίρι και η ολοκλήρωση του προγράμματος στο τέλος του χρόνου.

Βασίλης Βογιατζής

Η Γωνιά των Γυναικών

ΤΟ ΜΙΣΟ ΤΟΥ ΟΥΡΑΝΟΥ

Μάρτιος-Απρίλιος γράφει το εξώφυλλο της εφημερίδας. Σε αυτό το δίμηνο υπάρχουν ημερομηνίες που αναφέρονται και τιμούν το γυναικείο φύλο. Στις 8 Μαρτίου γιορτάζεται η «Παγκόσμια ημέρα της Γυναίκας», σαν ημέρα μνήμης των αγώνων του κινήματος για τα δικαιώματα των γυναικών. Ας μην ξεχνάμε πως ό,τι απολαμβάνουν σήμερα οι νέες γυναίκες αλλιά και οι μεγαλύτερες, δεν δόθηκε αλλιά κατακτήθηκε με αγώνες πρωτοπόρων γυναικών. Έτσι σήμερα έχουμε δικαίωμα στη μόρφωση, την εργασία, στο εκλέγειν και εκλέγεσθαι κ.λπ., στα χαρτιά τουλάχιστον. Στην πράξη η κοινωνική ωρίμανση των παραπάνω εξαρτάται από τη διάθεση και εξέλιξη των ομάδων που αποτελούν την ευρύτερη κοινωνία.

Το μήνυμα του ΟΗΕ (Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών) για την φετινή ημέρα της γυναίκας είναι: «Γυναίκες στην ηγεσία - Επιτυχάνοντας ένα ίσο μέλλον σε ένα covid-19 κόσμο». Θέλει να τιμήσει με αυτό τις γιγάντιες προσπάθειες των γυναικών και κοριτσιών σε όλο τον κόσμο να σχεδιάσουν ένα μέλλον περισσότερο ισότιμο και να συμβάλουν στην ανάρρωση από την πανδημία του covid-19. Ο Γεν. Γραμματέας

του ΟΗΕ, Antonio Guterres, στο μήνυμά του για το 2021, τονίζει τη δύναμη που έχει η ισότιμη συμμετοχή της γυναίκας να μετασχηματίζει, να μεταμορφώνει. «Ανεξάρτητα αν διοικούν μια χώρα, μια επιχείρηση ή μια δημοφιλή κίνηση, οι γυναίκες συνεισφέρουν πράγματα που διανέμονται σε όλους και οδηγούν την πρόοδο προς τους στόχους της Αειφόρου Ανάπτυξης. Είναι η ώρα για ένα ισότιμο μέλλον και για να χτίσουμε ένα ισότιμο μέλλον. Αυτό είναι μια δουλειά που αφορά τον καθένα από εμάς και είναι προς όφελος επίσης του καθένα από εμάς», είπε κλείνοντας το μήνυμά του ο Antonio Guterres.

Τους μήνες αυτούς όμως, από τον Ευαγγελισμό μέχρι την Ανάσταση, τιμάται και η μεγαλύτερη γυναικεία μορφή της Χριστιανικής θρησκείας, η Παναγία. Η Παναγία με την ύψιστη ιδιότητα της Μάνας δέχεται τις προσευχές, τις ικεσίες, τις δοξολογίες κάθε βασανισμένου που καταφεύγει στη Σκέπη της και εξομολογείται τον πόνο του. Ξέρει πως η Παναγία δεν είναι Θεός, είναι όμως Μητέρα Θεού, με την ιδιότητα αυτή ασκεί επιρροή στον Υιό της, για αυτό και της ζητά να κάνει χρήση της μητρικής της παρηγορίας (του θάρρους της ελεύθερης γνώμης της), ώστε να εισακουστούν οι δέσεις του.

Συνέχεια στη σελίδα 7

Το 2020 κυκλοφόρησε το τρίτο βιβλίο του δασκάλου **Φώτη Βασιλόγλου**: *Το τραγούδι της φτερωτής στην κοιλάδα με τους νερόμυλους. Μαλλιόντα Μεσοτόπου Λέσβου*, που εκδόθηκε στην Αθήνα με την υποστήριξη της Τεχνικής Εταιρείας «Μαλλιόντα ΑΤΕ». Το βιβλίο αποτελεί μια θαυμάσια ιστορική διαδρομή στη γραφική κοιλάδα της Μαλλιόντας με τις ιστορικές αναφορές του καθημερινού μόχθου αλλά και του όνειρου της αναπαλαίωσης και λειτουργίας του νερόμυλου «Καταχανά», έργο με αναπτυξιακή προοπτική, ενταγμένο σε ευρωπαϊκό πρόγραμμα.

Στην παρουσίαση του βιβλίου που διοργάνωσε στις 17-8-2020 στον Μεσότοπο ο Σύλλογος Μεσοτοπιτών «Η Αναγέννηση», τιμήθηκαν οι γιατροί **Βασίλης Κουμαρέλης** και **Μάκης Αξιώτης** για την προσφορά τους στην ιστορική και αρχαιολογική έρευνα της περιοχής.

Η κοιλάδα της Μαλλιόντας περιγράφεται στο αναφερόμενο βιβλίο από κείμενα των **Μάκη Αξιώτη**, **Βασίλη Κουμαρέλη**, **Πάνου Κοντέλλη** και από πολλούς Μεσοτοπιτες που έζησαν το μόχθο της παραγωγής στην Μαλλιόντα. Για το όνομα της Μαλλιόντας στο θαυμάσιο κείμενο του Ερέσιου **Σπύρου Πιπερά** που παρατίθεται στο βιβλίο, σημειώνεται:

«Στην Ερεσία έχουμε δύο τοπωνύμια με την ίδια κατάληξη, που έχουν σχέση με δύο αντίστοιχους ποταμούς που εκβάλλουν στη θάλασσα στη δυτική ακτή της Λέσβου:

"Τσιχλιόντα" είναι μια κοιλάδα, καθ' οδόν προς το Σίγρι, κοντά στην ακτή, που δημιουργείται από τον ποταμό Τσιχλιόντα. Αυτός ο ίδιος ποταμός που πέφτει στη θάλασσα, δημιουργεί τη δεύτερη μεγαλύτερη αμμουδιά μετά την περίφημη αμμουδιά της Ερεσού, που επίσης ονομάζεται Τσιχλιόντα.

"Μαλλιόντα" είναι μια μικρότερη κοιλάδα, καθ' οδόν προς τον Μεσότοπο, σε απόσταση περί τα 3 χλμ. από τη θάλασσα, που δημιουργείται από τον ποταμό Μαλλιόντα. Αυτός ο ίδιος ποταμός πέφτοντας στη θάλασσα δημιουργεί την τρίτη μεγαλύτερη αμμουδιά στην δυτική Λέσβο, μετά την Ερεσό και την Τσιχλιόντα, που ονομάζεται "Χρούσος".

Και οι δύο κοιλάδες ήταν πάντοτε κατοικημένες. Η Μαλλιόντα είχε και νερόμυλους, σήμερα ερειπωμένους αλλά σαφώς ορατούς. Υπολείμματα οικισμών και

ερείπια είναι εμφανή και σήμερα στα δύο μέρη. Η ίδια κατάληξη "-ιόντα" υποδηλώνει τον ίδιο μηχανισμό γραμματικού σχηματισμού και στα δύο ονόματα των δυο ποταμών. Οι δυο ποταμοί απέχουν μεταξύ τους (σε ευθεία γραμμή) περίπου 6-8 χιλιόμετρα. Στην αρχαία η κατάληξη "-οίς" στην ονομαστική ενικού αρσενικού προσέδιδε στα επίθετα την ιδιότητα του "μεγάλου αριθμού".

Φαίνεται πως ο ποταμός με τα πολλά πουλιά που λέγονται "κίχλες" (που λόγω τσιτακισμού, έφτασαν στις μέρες μας σαν "τσιχλές") ονομάστηκε γι' αυτές Κιχλόεις και μέσω της αιτιατικής του Κιχλόεντας ή λόγω τσιτακισμού και αντιμετάθεσης "ο" και "ε" Τσιχλιόντας. Έτσι, κατ' αναλογία προς τον Τσιχλιόντα, το ίδιο συνέβη με τον Μαλλιόντα: έχουμε αρχικά έναν ποταμό που δημιουργεί μια κοιλάδα με πολλές μπηές και συνεπώς με πολλή μήλα, καθόσον "μάλλον" σημαίνει "μήλλον" στην αιολική διάλεκτο, όπως δέχεται και ο καθηγητής **Hugh Mason**. Κατά τον ίδιο τρόπο έχουμε και τον μύθο που δίνει το επίθετο "μαλλόεις" στη μυτιληναϊκή λατρεία του Απόλλωνος. Έτσι τα επίθετα "μαλλόεις" και "μαλλόντα" στην αιτιατική ενικού με αντιμετάθεση "ε" και "ο" οδηγούν στην ονομασία του Μαλλιόντα, δηλαδή του ποταμού και της ομώνυμης κοιλάδας με τα πολλά μήλα».

Ο Φώτης Βασιλόγλου έγραψε επίσης τα βιβλία: *Ένα καλόθι ιστορίες - Η τέχνη της καθαθοπέκικης στον Μεσότοπο Λέσβου το 2010* και *Ως τρέχ(ι) του νιρό... Τα νερά και οι ιστορίες τους στον Μεσότοπο Λέσβου*, το 2013. Συγχαίροντας τον συγγραφέα για το νέο εξαιρετικό και ενδιαφέρον βιβλίο του, ανταλλάσσω από αυτό μερικά σημεία του βιογραφικού του, δηλωτικά της μεγάλης αγάπης, ενασχόλησης και αφοσίωσής του προς την ιδιαίτερη πατρίδα του:

«Ο Φώτης Βασιλόγλου ξεκίνησε τη συγγραφική του δραστηριότητα στην εφημερίδα "Μεσοτοπίτικα Νέα" στην οποία γράφει ανελλιπώς τα τελευταία 30 χρόνια. Άρθρα του έχουν δημοσιευτεί σε έντυπα άλλων Λεσβιακών Συλλόγων, στον τοπικό τύπο της Μυτιλήνης και σε Λεσβιακά επιστημονικά περιοδικά. Είναι ενεργό μέλος του Συλλόγου Μεσοτοπιτών Λέσβου "Αναγέννηση", του οποίου διετέλεσε πρόεδρος για τρεις διετίες. Έχει λάβει μέρος σε μεγάλες μουσικοχορευτικές εκδηλώσεις στην Ελλάδα και στο εξωτερικό με την χορευτική ομάδα του Συλλόγου "Γληνησταδες", της οποίας είναι υπεύθυνος».

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ ΑΠΟ ΤΟΝ Κ. ΦΙΛΙΠΠΟ ΓΟΥΓΗ

Θα ξεκινήσω από ένα κομμάτι της ρίμας του αείμνηστου Πάνου Κοντέλλη:

«Μια άκρια της Λέσβου
Από τις πιο φτωχούλες
είν' το χωριό Μεσότοπος
που 'χει τις χάρες ούλες

Εμείς κι αν ξενιτευτήκαμε
Ποτέ δεν το ξεχνούμε
Μεσ την καρδιά μας το 'χουμε
Και πάντα τ' αγαπούμε.»

Αυτά που γράφω είναι η αιτία που έπιασα το μολύβι για να εκφράσω τη στενοχώρια μου όταν κατέβηκα στην Ποταμιά που είναι ο τόπος που γεννήθηκα, βαπτίστηκα κι έκανα τα πρώτα βήματα της ζωής μου με αγάπη για τον κόσμο.

Εθαύμασα τη δημιουργία του κόσμου, έργα ωραία στο ποτάμι που προστατεύουν τα χωράφια. Συγχαρητήρια! Μπράβο! Μια εκκλήσις στόλισε το χώρο. Μπράβο στους κτήτορες και σε όλο τον κόσμο.

Θέλω όμως να «συχαρώ» τον εμπνευστή της εύκολης απόφασης, όταν πήρε ένα λουκέτο και κλείδωσε το νερό γιατί μερικοί τσομπάνηδες το αφήνουν ανοιχτό

και τρέχει άφοβα μέσα στο ποτάμι.

Τόσο μεγάλο γεγονός είναι που οι τσομπαναράιοι ποτίζουν τα πρόβατα;

Ήταν πανέξυπνη κι εύκολη η λύση, μόνο που διχάζει και δεν ενώνει τον κόσμο. Σου λέω λοιπόν ότι τότε πρέπει να σκεφτείς να κάνεις κάτι για το νερό που καταναλώνεται γενικά το καλοκαίρι και πληρώνει ο Δήμος και η Κοινότητα.

Θεωρείται φαίνεται πολιτισμός και συγχαρητήρια. Δε γνωρίζω τους έξυπνους, για να τους συχαρώ προπαντός για την ενέργεια αυτή. **Όμως για να πάει μπροστά ένας τόπος πρέπει να πείθει τον κόσμο κι όχι να χρησιμοποιεί λουκέτα.**

Εύχομαι πάντως να είναι πάντα καλά και να προσφέρουν την αγάπη τους στους συνανθρώπους τους. Εύχομαι επίσης να μη μιμηθούν στο μέλλον κι άλλοι αυτές τις ενέργειες.

Δε γράφω πολλά γιατί θα βλάψω πολλούς.

Συγχαρητήρια.

Φίλιππος Δ. Γουγής

ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ «ΜΕΣΟΤΟΠΟΣ»

ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ

Μια ακόμη επιτυχημένη αιμοδοσία πραγματοποιήθηκε την Κυριακή 28 Φεβρουαρίου. Η συμμετοχή ήταν μεγάλη. Συγκεντρώθηκαν 49 φιάλες. Ο Πολιτιστικός σύλλογος ευχαριστεί θερμά το έμπειρο προσωπικό του νοσοκομείου Μυτιλήνης, τους γιατρούς **Γελαγώτη Ευστράτιο** και **Τερζίδου Γεωργία** που ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμά μας, το μικροβιολογικό εργαστήριο **Παναγιώτη Φράγκου - Νικόλαου Αμπελικιώτη**

για τις δωρεάν εξετάσεις των αιμοδοτών, το **Σταύρο Βαληνή** για την χορηγία μασκών για του αιμοδοτές, την **Ευπραξία Βακάλη** για την σχεδίαση του λογότυπου, τη **Μαρία Φιλ. Γωγή** και **Κουρλή Ειρήνη** για τα εδέσματα που πρόσφεραν ως κέρασμα στους αιμοδοτές. Ευχαριστούμε επίσης όλους τους εθελοντές έναν - έναν ξεχωριστά:

1. Βογιατζή Βασιλική
2. Βασιίλας Ιωάννης
3. Βακάλη Αθηνά
4. Κωνστανταδέλλης Βασ. Κώστας
5. Βακάλης Παντελής
6. Βαλελής Ευθύμιος
7. Γωγή Μαρία
8. Αλβανού Δέσποινα
9. Βουγιούκας Παναγιώτης
10. Θεοδωρίδου Άννα
11. Βαληνή Αγγ. Μαρία
12. Βασιίλα Ιωαν. Μυρσίνη

13. Πιπερά Παναγιώτα
14. Καρδαράς Χρήστος
15. Βακάλης Ευστ. Ιωάννης
16. Βακλατζή Κοραλία
17. Βαζλά Δέσποινα
18. Τζινιέρης Σαράντος
19. Βασιίλας Βασ. Γεώργιος
20. Βραχνός Κώστας
21. Καξήρης Ιωάννης
22. Γωγής Σταύρος
23. Χαλικιά Σοφία
24. Περιβολάρης Άγγελος

25. Κωνστανταδέλλη Ειρήνη
26. Κωνστανταδέλλης Εμμανουήλ
27. Βασιίλας Γεωρ. Βασιίλειος
28. Βογιατζής Χαράλαμπος
29. Βαλελή Νίκη
30. Βαλελή Σαφώ
31. Κουρλή Ειρήνη
32. Κωνστανταδέλλης Δημήτριος
33. Τικέλλη Μυρσίνη
34. Βαληνή Αργυρώ
35. Γωγή Δήμητρα
36. Καφετζή Ευανθία
37. Καρδαρά Αφροδίτη

38. Σαράντου Σαφώ
39. Πατλάκα Σοφία
40. Καζάνης Ιωάννης
41. Βουδούρης Χρήστος
42. Λίγκα Σοφία
43. Κωνστανταδέλλη Μαρία
44. Παπουτσή Βασιλική
45. Καζάκος Σταύρος
46. Παπουτσίης Νικόλαος
47. Μιχαηλίδης Παναγιώτης
48. Πιπίνης Ιωάννης
49. Καμπάς Τηλέμαχος
50. Πιπίνης Κυριάκος

ΑΠΟΚΡΙΕΣ

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος «Ο Μεσότοπος» ευχαριστεί θερμά τον **Ιγνάτιο Τσικνή** και την **Ανδρονίκη Κουτσαβλή** από την εφημερίδα «*Εμπρός*» Μυτιλήνης για το όμορφο αφιέρωμα που έκαναν για την αποκριά στο Μεσότοπο και ιδιαίτερα τους Κουδουνάτους. Επίσης ευχαριστεί τον **Πλάτωνα Βαληνή**, το **Γρηγόρη Καλαϊτζή** και τα παιδιά **Πέτρο Βαληνή** και **Δημήτρη Καλαϊτζή** που ανταποκρίθηκαν και ντύθηκαν κουδουνάτοι καθώς και το **Στέλιο Παντ. Δουδωνή** που βοήθησε στο ντύσιμο. Ευχόμαστε του χρόνου να μπορέσουμε με κέφι και πολλή όρεξη να διοργανώσουμε το καρναβάλι μας.

ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΑΜΕ ΔΥΟ ΞΕΧΩΡΙΣΤΟΥΣ ΚΑΙ ΚΑΛΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ...

Στον Γιώργο τον Πιπίνη

Τον τελευταίο τον καιρό
τι πράγμα έχει γίνει,
χάσαμε κι άλλο μερακλή,
τον Γιώργο τον Πιπίνη.

Έφυγε κι άλλος μερακλής,
μέσα από το Ταβάρι,
ο χάροντας τον ζήλεψε
και ήρθε να τον πάρει.

Γιώργο Πιπίνη, έφυγες
πολύ μας έχεις λείψει
και έμεινε στα χείλη μας
η πίκρα και η θλίψη.

Δεν θα σε ξαναδούμε πια,
Γιώργο τα καλοκαίρια
γιατί έφυγες πολύ ψηλά
και πιο ψηλά απ' τ' αστέρια.

Το αγαπούσε το χωριό
δενότανε μαζί μας,
αλλά τον αγαπούσανε
κι όλοι οι χωριανοί μας.

Στον Σύλλογο αγαπητός,
με όραμα και σκέψη
και ήταν πάντοτε παρών
σ' όλες τις συνελεύσεις.

Τα νιάτα του τα πέρασε
πολύ βασανισμένα

γιατί έφυγε απ' το χωριό
σε χρόνια πεινασμένα.

Κανένας δεν εβρέθηκε
να τον εβοθήσει
και μόνος του πορεύτηκε
για να ορθοποδήσει.

Ο Γιώργος ήταν μερακλής,
γληντούσε με γλιτζέδες,
τ' άρεσε το καλό φαί
και οι καλοί μεζέδες.

Τα βραδάκια στο Ταβάρι
βγαίναμε στα ταβερνάκια
πίναμε το ουζάκι μας
λέγαμε και τραγουδάκια.

Και ύστερα σιγά-σιγά
ερχόταν στο μεράκι,
έριχνε μία ζεμπεκιά
και ένα απταλικάκι.

Γιώργο, μας έφυγες νωρίς,
μα εμείς δεν σε ξεχνάμε,
πάντα θα σε θυμόμαστε
και θα σε μελετάμε.

Και στον παράδεισο που πας,
να βρεις τα φιλαράκια,
κάντε μαζί ένα χορό,
πέστε και τραγουδάκια.

Καλό ταξίδι, Γιώργο.

Δημήτρης Νοικοκύρης
Σαμαράς

ΣΤΟΝ ΘΕΙΟ ΜΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟ ΠΙΠΙΝΗ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ ΜΕ ΣΕΒΑΣΜΟ ΚΑΙ ΑΓΑΠΗ

Στις 9/03/21 έφυγε από την ζωή ο θεός μας **Γιώργος Πιπίνης**. Έφυγε ένας άνθρωπος γεμάτος αγάπη και καλοσύνη, όχι μόνο για την οικογένειά του αλλά και για τους συγγενείς, φίλους, συγχωριανούς. Σε κοιτούσε με τα ωραία γαλανά και γελαστά μάτια του και σου έδινε ελπίδα και θάρρος ότι όλα θα πάνε καλά.

Ήταν γιος του **Ιωάννη Πιπίνη** και της **Παναγιώτας Κουρλή**. Μαζί με τον συγχωρεμένο προ ετών αδελφό του Γαβριήλο, πάντα ήταν παρών σε προβλήματα του κόσμου αλλά και του χωριού. Το 2019 ο σημερινός σύλληλος του χωριού «**Αναγέννηση**» τον προσκάλεσε για να τον τιμήσει και να τον ευχαριστήσει για τη συμμετοχή του στην ίδρυση του πρώτου συλλόγου με την ονομασία «**Άγιος Ιωάννης ο Πρόδρομος**» (έτος 1957) και για την ενεργό παρουσία του στον σύλλογο όλα αυτά τα χρόνια. Ο σύλληλος ήταν ένα μέρος όπου οι χωριανοί εκείνα τα δύσκολα χρόνια έβρισκαν αλληλοϋποστήριξη, αλλά και διασκέδαση που είναι απαραίτητη για τη ζωή των ανθρώπων.

Προαναφέραμε ότι ήταν παρών στα προβλήματα των συγχωριανών του. Έτσι λοιπόν δεν δίστασε καθόλου μαζί με τον αδελφό του Γαβριήλο να διαθέσουν κάποιο μέρος από τα κτήματά τους στον Άγιο Γιάννη για να περάσει ο δρόμος Μεσότοπος - Ταβάρι. Επίσης για πολλά χρόνια οι χωριανοί μας στο Ταβάρι κουβαλούσαν το νερό με τενεκέδες. Θυμόμαστε και τον συγχωρεμένο τον πατέρα μας που ταλαιπωρούνταν μαζί με τους άλλους χωριανούς κάθε μέρα. Όμως και εκεί έδωσαν ένα ευχάριστο τέλος όταν για πολλά χρόνια το Ταβάρι ξεδιψούσε από το πηγάδι που ήταν στο κτήμα τους. Έπειτα μεσολλάβησε για να πειστεί ο Καρδαράς Δημήτριος του Γεωργίου (ζει στο εξωτερικό) να παραχωρήσει κάποιο μέρος από το κτήμα του για να φαρδύνει ο δρόμος για το νεκροταφείο. Με λίγα λόγια ήταν άνθρωπος της κοινωνικής προσφοράς και της προόδου.

Πολλές φορές για να αγαπάς έναν άνθρωπο δεν είναι ανάγκη να κυλά μέσα σου το ίδιο αίμα με αυτόν. Χρειάζεται μόνο αγάπη, εκτίμηση, συμπόνια και καλή καρδιά.

Ο πατέρας μας **Καρδαράς Παναγιώτης του Ευαγγέλου** με τον θείο Γιώργο και τον θείο **Γαβριήλο Πιπίνη** δεν ήταν αδελφια εξ αίματος αλλά **αδελφια της καρδιάς**, γιατί ο πατέρας μας όπως γνωρίζετε ήταν υιοθετημένος, πρόσφυγας από την Προύσα. Αγαπιόντουσαν σαν πραγματικά αδέρφια, ποτέ δεν είχαν καμιά διαφορά και η μητέρα μας μάς είχε μάθει από μικρά να τους αγαπάμε. Ο θεός Γιώργος όσο ήταν λεύτερος ερχότανε στο σπίτι μας στο Πολύγωνο και τρώγαμε όλοι μαζί παρέα και πάντα κρατούσε ένα δωράκι φτιαγμένο από τα χέρια του με αγάπη και μεράκι π.χ. ντουλαπίτσες, κρεβατάκια κτλ. Όπως έλεγε ο πατέρας μας, οι αδελφοί του Γιώργος και Γαβριήλος ήταν η οικογένειά του. Μαζί με τον αδερφό του Γαβριήλο, ο θεός Γιώργος δούλεψαν (την τέχνη του ξυλουργού) σκληρά, έντιμα και πρόκοψαν και αβγάτισαν την πατρική

περιουσία τους. Ο θεός Γιώργος ήταν άνθρωπος που ενδιαφερόταν για τα κοινωνικά, για την πολιτική και γενικά για την κατάσταση του κόσμου. Πολλές φορές μας καλούσε η αγαπημένη του γυναίκα η Ευτυχούλα (η πριγκιπέσσα του όπως έλεγε) και πηγαίναμε σπίτι τους, μας ρωτούσε: «Βρε κορίτσια, εσείς που ξέρετε δυο γράμματα παραπάνω, για πέστε μου, τι γνώμη έχετε για το τάδε γεγονός». Πάντα είχε σωστή κρίση και γνώμη που έδειχνε ότι η σκέψη του ήταν λογική και ανακειμενική παρά τα χρόνια του.

Είχε παντρευτεί την **Ευτυχούλα Καρδαρά** και δημιούργησαν μια ευτυχισμένη οικογένεια παραμένοντας ερωτευμένοι μέχρι το τέλος. Έκαναν δύο εξαιρετικά κορίτσια την Σοφία και την Νότα. Τα κορίτσια με τη σειρά τους δημιούργησαν ωραίες οικογένειες και απέκτησαν καλά παιδιά με πανεπιστημιακή μόρφωση και αγάπη για τη δημιουργία ακολουθώντας το παράδειγμα του παππού τους.

Ήταν άνθρωπος της αγάπης, της προσφοράς και της καλοσύνης. Δεν θα ξεχάσουμε ποτέ το τρυφερό βλέμμα του να μας υποδέχεται με χαρά κάθε φορά που βλέπομασταν. Ας τον αναπαύσει ο Θεός με αγάπη, γαλήνη, ηρεμία, όπως ήταν και ο χαρακτήρας του. Δεν θα τον ξεχάσουμε ποτέ, είναι ο θεός μας, είναι ο αδελφός του πατέρα μας. Καλό ταξίδι θείε, καλή αντάμωση με τα αδελφια σου Γαβριήλο και Παναγιώτη.

Οι ανιψιές σου,

Ευγενία Καρδαρά-Ταγματάρχη και Ελπίδα Καρδαρά-Βαβαλίδη

Ο τελευταίος απάθικος

Το Δ.Σ. του Συλλόγου αποχαιρετά με συγκίνηση τον Γιώργο Πιπίνη του Ιωάννου και της Παναγιώτας (1932-2021), ο οποίος αποδήμησε ξαφνικά, πλήρης ημερών και έργων στην Αθήνα, κοντά στην αγαπημένη του οικογένεια. Είναι από κείνες τις γενιές που πήραν τη ζωή στα χέρια τους νωρίς. Έφυγε από το χωριό μικρός. Στα δεκατέσσερα χρόνια του μ' ένα ταβάρι στον ώμο και την ευχή των γονιών του, μπήκε στο καΐκι που τον έφερε στην Αθήνα. Τα χρόνια κείνα στην μεταπολεμική Αθήνα ήταν δύσκολα. Τα μαστόρια της εποχής έμεναν μόνα τους, σε σπίτια που δεν κάλυπταν ούτε τις βασικές τους ανάγκες. Σκέψη τους όμως ήταν να δουλέψουν για να βοηθήσουν τους γονείς στο χωριό. Μαζί με τον αδερφό του δούλεψαν πολύ, σε διάφορα ξυλουργεία. Το 1957 άνοιξαν στη Νέα Ιωνία το δικό τους μαραγκούδικο. Έγινε ξακουστός μάστορας, μαραγκός και μαζί με τον αδερφό του Γαβριήλο δούλεψαν, πρόκοψαν κι έμειναν πάντα αγαπημένοι κι αχώριστοι. Μέσα από τις δυσκολίες σφυρηλατήθηκε ένας ακέραιος χαρακτήρας, με ευγένεια, αρχοντιά και ευαισθησία. Ιδανικά του ήταν η αγάπη στον άνθρωπο και στον τόπο. Αυτά τα ιδανικά εμφύσησε και στα παιδιά του, στις δυο υπέροχες κόρες του που τις απέκτησε μαζί με την αγαπημένη του γυναίκα Ευτυχία με την οποία ήταν αχώριστοι για εξήντα τέσσερα ολόκληρα χρόνια.

Ο κύριος Γιώργος υπήρξε στυλοβάτης της συλλογικής δράσης και της αλληλεγγύης μεταξύ των συγχωριανών στην Αθήνα. Δεν έλειπε από Γενική Συνέλευση του Συλλόγου έχοντας πάντα λόγο και άποψη. Αποδείκνυε έμπρακτα την αγάπη του και

το ενδιαφέρον του για το χωριό, το Ταβάρι και το Σύλλογο. Στις αρχές της δεκαετίας του 80, ο ίδιος μαζί με τον αδερφό του Γαβριήλο χάρισαν μέρος του χωραφιού τους μαζί με το νερό που υπήρχε μέσα, για να ξεδιψάσει το Ταβάρι. Πάντα μειλιχίος, με λίγα λόγια, ζεστό βλέμμα και πλούσια καρδιά πρόσφερε τη συμβουλή του σε κάθε συλλογικό ζήτημα κι ήταν πάντα έτοιμος να προσφέρει, ώστε να βρεθεί λύση σε κάθε πρόβλημα του τόπου. Τιμούσε τις εκδηλώσεις του Συλλόγου. Αξέχαστη θα μας μείνει η τελευταία παρουσία του στην περσινή εκδήλωση εορτασμού των τριάντα ετών του Συλλόγου, όπου ήταν επίτιμος προσκεκλημένος, ως ο τελευταίος επιζών του πρώτου, προδικτατορικού Συλλόγου Μεσοτοπιτών. Ο Σύλληλος αυτός δημιουργήθηκε στην Αθήνα στα 1957, με το όνομα «Αγ. Ιωάννης Πρόδρομος» και ήταν ιδρυτικό μέλος μαζί με τον Πάνο Κοντέλλη, τον Φώτη Ρεπάνη, τον Ανδρέα Αναγνωστόπουλο και άλλους. Όταν το 1975 ιδρύθηκε η «Αναγέννηση», από την πρώτη στιγμή ο κύριος Γιώργος βρέθηκε στο πλευρό του νεογέννητου Συλλόγου και τον υποστήριξε με λόγια και με πράξεις ως το τέλος της ζωής του.

Μα πάνω απ' όλα ο μπαρμπα-Γιώργος ήταν ένας καλός άνθρωπος. Με ήθος, με ακεραιότητα, με ευαισθησία, με αγάπη στο χωριό που τον γέννησε αλλά και στον συνάνθρωπο, με λαχτάρα για προσφορά στο κοινό καλό και στην προκοπή του τόπου.

Θα τον θυμόμαστε πάντα έτσι. Ένας άρχοντας στην καρδιά και στο παράστημα, ένας μερακλής που πριν ενάμιση χρόνο στην αίθουσα σηκώθηκε κι έριξε κι έναν χορό, έναν απάθικο ξεχωριστό, με πάτημα γερό, λεβέντικο και στα μάτια του να καθρεφτίζεται η αγάπη σ' όλο τον κόσμο. Θα μείνει ζωντανός στην καρδιά μας!

ΤΟ Δ.Σ.

ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΑΜΕ ΔΥΟ ΞΕΧΩΡΙΣΤΟΥΣ ΚΑΙ ΚΑΛΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ...

Στον φίλο μου τον Χρήστο

Λίγο-λίγο λιγοστεύουν στο χωριό οι μερακλήδες κι έρχονται στο κεφάλι μας μπόρες και καταγίδες.

Βουρκώσανε τα μάτια μου και δεν μπορώ να γράψω και δεν περνάει ούτε λεπτό χωρίς ν' αναστενάξω.

Και στο μυαλό και στην καρδιά η νίκρα μου 'χει μείνει, γιατί έχασα τον φίλο μου τον Χρήστο τον Πιπίνη.

Ήτανε πάντα σιγανός μ' αισθήματα αξίας, ήτανε το παράδειγμα αθηθινής φιλίας.

Πέρασε βάσανα πολλή σε όλη τη ζωή του, δεν τα 'λεγε και τα 'κρυβε βαθιά μες' την ψυχή του.

Στον Σύλλογο αγαπητός απ' όλη την παρέα και θα θυμάμαι πάντοτε τα βράδια τα ωραία.

Κάθε Δευτέρα ήτανε μπροστάρης στην κουζίνα

και στο τηγάνι έβαζε μαρίδα κι αθερίνα.

Κι ύστερα χαμογελαστός καθότανε κοντά μας και όλοι μας τον είχαμε βαθιά μες' στην καρδιά μας.

Στα γλέντια του Συλλόγου μας πάντοτε βοηθούσε, έμπαινε μες' στο μαγειριό και πρωταγωνιστούσε.

Την τελευταία του βραδιά χωρίς καμιά αιτία, ένωσε μες' στον ύπνο του μια αδιαθεσία.

Σκώθηκε, περπάτησε, ήπιε λίγο νεράκι, ξάπλωσε στο κρεβάτι του κι έσβησε σαν κεράκι.

Χρήστο, δεν πρόκειται ποτέ να βγεις απ' την ψυχή μας, θα είσαι πάντα δίπλα μας, σε όλη τη ζωή μας.

Κάθε φορά, κάθε στιγμή, στον Σύλλογο σαν πάω, θα μπαίνω μες' στο μαγειριό και θα σε χαιρετάω.

Έφυγ' ο Χρήστος, έφυγε, δεν είναι πια κοντά μας,

αλλά ποτέ δεν έφυγε, μέσα από την καρδιά μας.

Ο Χρήστος ήταν αετός, χειμώνες, καλοκαίρια, γι' αυτό παρέμεινε απτός και πέταξε στ' αστέρια.

Γεια και χαρά σου, φίλε μου και θα τα ξαναπούμε, είτε αργά ή γρήγορα, εκεί θα μαζετούμε.

Θερμά συλλυπητήρια στην οικογένειά του και να θυμούνται πάντοτε τα προτερήματά του.

Δημήτρης Νοικοκύρης
Σαμαράς

Το δικό μου αντίο

Η φυγή σου καλέ μου φίλε ήταν τόσο ξαφνική, που ακόμα και τώρα που έχουνε περάσει τόσες μέρες, μας είναι δύσκολο να το πιστέψουμε.

Η σκέψη ταξιδεύει πίσω στο χρόνο τότε που στην Κρήτη η μεσοτοπιτική παρέα δημιουργούσε μικρά και μεγάλα έργα. Όλοι μια συντροφιά, ίες και σαν μια οικογένεια πορευόμασταν με ένα κοινό σκοπό. Να κάνουμε κάτι στη ζωή μας, για τα παιδιά μας και για εμάς. Βρεθήκαμε στη Κρήτη κυνηγώντας το καλύτερο, δουλέψαμε μαζί ατέλειωτες μέρες και ώρες, γλεντήσαμε μαζί, τρέξαμε μαζί, όλη η παρέα σύσσωμη σαν μια οικογένεια. Στα χρόνια που συνεργαστήκαμε δε θυμάμαι μια φορά να σου ζήτησα κάτι και να είπες όχι. Πάντα πρόθυμος να κάνεις το σωστό και εγώ ήμουν περήφανος που είχα τέτοιους συνεργάτες. Δεν ανησυχούσα ποτέ μαζί σου. Η αμφίδρομη εκτίμηση στις οικογένειές μας σχολιαζόταν πάντα θετικά από γνωστούς και φίλους.

Ο πρωινός καφές πριν τη δουλειά στο καφεεντάκι του Φώτη, οι βραδινές ρακές και οι διάφορες μαζώξεις που κάναμε είτε στα σπίτια μας, είτε σε κάποια ταβέρνα για φαγητό, έντυναν με πολύχρωμες πινελιές τη ζωή μας. Ακόμα και τότε που η μοίρα χτύπησε την οικογένειά σου με το χαμό του παιδιού σας, ακόμα και τότε δεν έσκυψες. Στάθηκες όρθιος, δυνατός με αξιοπρέπεια και σεβασμό στη ζωή, παρ' όλο που αυτή σου φέρθηκε τόσο σκληρά.

Κάποια στιγμή οι επαγγελματικές ανάγκες με οδήγησαν σε ένα άλλο νησί, στην αγαπημένη μου Σάμο. Χωριστήκαμε, μετά όμως από πολλά χρόνια σε βρήκα και πάλι στην άλλη αγαπημένη μας οικογένεια. Στο Σύλλογό μας. Στο πόστο του μάγειρα, το ίδιο δραστήριος και γελαστός, να φροντίζεις κάθε Δευτέρα και όχι μόνο, όλη την παρέα με τα κάθε λογής καλούδια, μεζεδάκια φτιαγμένα με μεράκι, μα πάνω απ' όλα με αυτό το πλάτυ και μόνιμο χαμόγελο στο πρόσωπό σου.

Φίλε Χρήστο, θα μπορούσα να γράψω βιβλίο για σένα, όμως εσύ ξέρεις. Εγώ σου ζητώ να με συγχωρέσεις που δεν μπόρεσα να σου πω το δικό μου αντίο τη μέρα που ξεκινούσες το μεγάλο σου ταξίδι. Θα σε θυμόμαστε πάντα με αγάπη.

Ο φίλος σου,

Αρτέμης Φιλιππίδης

Γεια σου, ταίρι μου!

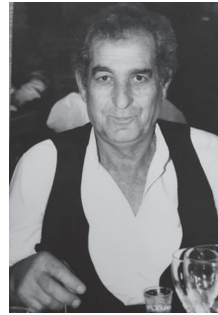
Μνήμη Χρήστου Πιπίνη (1950-2021)

Ο Χρήστος, ο φίλος μας ο καλός, έφυγε νωρίς κι απότομα...

Ήταν το τρίτο απ' τα τέσσερα αγόρια του Κωστή-Κωσταντού και της Ευπραξίας, το γένος Ιγνατίου Σκορμβούλη. Γεννήθηκε στον Μεσότοπο το 1950, όπου και τέλειωσε το Δημοτικό. Το σπίτι τους ήταν στ' Αθώνια, εκεί όπου με τα παιδιά της γειτονιάς και τ' αδέρφια του έπαιζαν το κρυφτό-κουκ, τα λακούδια, τις αμάδες. Του Κωσταντού ήταν ψαράς, γι' αυτό και σύρμιζαν κάθε καλοκαίρι στο ντάμι τους στο Λιμανέλι(ι) του Ταβαριού. Έκανε κι αυτός, όπως κι όλα τα αδέρφια του, τη «Θητεία» του -από 8 ετών μέχρι τα δεκαπέντε- δίπλα στα πρόβατα και στα κουπιά! Καμιά τριανταριά ήταν τα ζωντανά και η σόγια με το νταμάκι τους στα Καμιά, δίπλα στη μεγάλη λίμνη. Κιαχαγιάς μικρός αλλά καλός! Αρμεγμα, στον καιρό τους, απόγευμα και πρωί, φόρτωμα των τενεκέδων στο γάιδαρο με κατάληξη το τυροκομείο του Δήμου Βουρνάζου. Να 'χει το τεφτέρι για τα ψώνια της φαμίλιας. Το καλοκαίρι τραχανόγαλλο. Και μετά από το κουβάλημα, κιαχαγιαλικ(ι) πολλές φορές σε χωράφια του Χρούσου. Στη βάρκα το τράβηγμα των κουπιών είχε ζόρι μεγάλο κι ήθελε δύναμη κι αντοχές αλλά τότε τα παιδιά ζούσαν στις δυσκολίες από νωρίς κι αντρώνονταν γρήγορα. Στις ανέμελες ώρες τα παιδιά των ψαράδων στο Λιμανέλι(ι) παίζαν δίπλα στο κύμα. Φτιάχναν πηλούμενα-βάρκες, καΐκια από αρνατίκο και πέτ'κα την ώρα που τ' απογεύματα οι άντρες πιάναν μπαφίρα-κουβεντολή παραδίπλα, κάτω από τους σκιερούς ράχτες του Μπουρουνιού.

Δεκαπεντάρης κίνησε για την Αθήνα, όπως οι περισσότεροι από τη γενιά του, για να μάθει μια τέχνη στην οικοδομή και διάλεξε αυτή του καλπουπουτζή. Δούλευε στο Πόρτο Χέλι όταν έφυγε φαντάρος για την Καβάλα, το Νευροκόπι, τη Σαυρούπολη, Ιλοχίας στα ΛΥΒ, πεζικάριος με ειδικότητα στα μπασούκας. Μέχρι τότε ερχόταν συχνά στο χωριό κυρίως την περίοδο των Χριστουγέννων, και του άρεσε πολύ να πηγαίνει στον καφενέ του μπαρμπα-Γιάννη Βουβέλη, όπου τότε σύχναζαν οι παρέες των γερο-μερακλήδων. Τις απόκριες ντυνόταν εύζωνας-συχνά δεσποινίδα και άλλα σισίτια λογιώ-λογιώ. Το 1975 παντρεύτηκε την καλή του Χριστίνα Αποστ. Βαλαβάνη κι έφυγαν για τον Άγιο Νικόλαο Κρήτης, όπου εκεί απέκτησαν και τα τρία παιδιά τους. Τον Αποστόλη, τον Κωνσταντίνο και τον Πάνο. Μετά τον άδικο χαμό του Κωσταντίνου το 1988 ήρθαν στην Ηλιούπολη της Αθήνας. Ήταν πάντα δίπλα στη συλλογική προσπάθεια της «Αναγέννησης»! Μαζί με τον μακαρίτη Στρατή Χυδεριώτη συνεργάτες-δίδυμο αξεπέραστο στο Καφενείο του Συλλόγου. Ο Στρατής μυαλό-οργανωτής, «κλώσσα καλή» να μαζεύει την παρέα τις Δευτέρες. Αλλά και στα έκτακτα καλέσματα-γλέντια, όπου σερβίρονταν κυρίως πιάτο γίδα βραστή ή πατσάς ή μπακαλιάρου τηγαντοί μαζί με εκλεκτούς μαζέδες, παρέα με κρασί ή ρακί! Και μετά ατέλειωτη εύθυμη μπαφίρα, χωρατά, τραγούδια και χοροί! Ο Χρήστος ήταν ο εκτελεστής, ο ακούρατος μάγειρας, που μετά το πέρας της προσφοράς ερχόταν στο κοινό τραπέζι κουβαλώντας την καραφούδα του με το λαμπάντε -το χωριανό ρακί- και ένα πιατάκι με το λιτό του μεζέ.

Έτσι για το είβα...

Πριν λίγα χρόνια σε ένα άλλο αποχαιρετιστήριο σημείωμα, σαν αυτά που εύχεσαι να μην ξαναγράψεις ποτέ αλλά η ζωή δε σε ρωτά, είχα χαρακτηρίσει τον Σύλλογό μας σαν ένα σπίτι, σαν μια οικογένεια. Συνεχίζω και το πιστεύω, δεν άλλαξε κάτι. Αν μου επιτρέπετε όμως, θα προσθέσω στα χαρακτηριστικά του και τη λέξη Σχολείο.

Μην φανταστείτε έδρες και θρανία, μαυροπίνακες ή τσάντες παραφορτωμένες. Αλλά μια αίθουσα γεμάτη με δασκάλους. Κάμποσοι έχουν και το πτυχίο τους και είμαστε περήφανοι που τους έχουμε κοντά μας. Κάποιοι άλλοι όμως δεν έχουν ένα επίσημο χαρτί να κορνιζάρουν.

Κι επειδή ο Σύλλογος είναι πολυθεματικός εγώ, για παράδειγμα, είχα σαν δασκάλο μεγάλο τον Αποστόλη Παπουτσή, όσο καιρό συνεργαστήκαμε στην εφημερίδα, αλλά και τον Μάριο Κοντέλλη που ήταν πάντα παρών σε κάθε παιδική εκδήλωση, την Ελπίδα Ρεβίθη που ο δάσκαλος έλεγε σε μας τα κορίτσια να κοιτάμε τα πόδια της γιατί χορεύει γνήσια και παραδοσιακά τα «δικά μας» και άλλους χορούς. Ανάλογα λοιπόν με τις δραστηριότητες σας όλο και κάποιο «δάσκαλο» θα έχετε και εσείς.

Μια μορφή «δάσκαλου» όμως ξεχώριζε μέσα στη δική μου την καρδιά και στις καρδιές πολλών άλλων και κατά πλειοψηφία νέων.

Κι ήταν αυτή του Χρήστου του Πιπίνη... Μέλος του Συλλόγου από τα πρώτα, έδωσε πολλή. Πρόσφερε πολλή. Ένα από αυτά τα «πολλά» ήταν το χαμόγελό του το γλυκό που νομίζω δε θα ξεχάσω ποτέ. Αλλά και η έγνοια του αν θα έχω καθαρό ποτήρι για να πω έστω και μια στάλα ούζο, έτσι για το είβα στο δευτεριώτικο τραπέζι στην αίθουσα, αν με χόρτασαν οι πατατούλες κι αν όχι να πέταγε στο τηγάνι δυο τρία αυγουλέλια. Και με το τηγάνι τα πήγαινε περίφημα...

Αυτή η έγνοια ασ είναι μάθημα για όλους μας. Κι επειδή αυτή η έγνοια δε χωρά σε ένα πτυχίο, ασ κορνιζάρουμε το χαμόγελό του στην αίθουσα. Εκεί που του αρμόζει, μέσα στη κουζίνα, δίπλα στον αγαπημένο του φίλο Στρατή, που σίγουρα τώρα τρών' τα στραγαλέλια τους, όπως συνήθιζαν εν ζωή σπίτι μας και κάτω από την φωτογραφία του αείμνηστου πατέρα του, μπαρμπα Κωστή.

Ευαγγελία Χυδεριώτου

Παραμονές της Άνοιξης

Παραμονές της Άνοιξης, η θλίψη παραμονεύει ακόμα, είτε στις σκέψεις μας την άκρη είτε στο βλέμμα ενός ανθρώπου, τέκνο αγνό του Μεσοτόπου, στο γέλιο έκρυβε το δάκρυ φεύγει πια μόνος δίχως σώμα σε μια στιγμή σιωπής, κατάνυξης.

Στον Χρήστο Πιπίνη
Φλεβάρης 2021

Γνήσιος Σωκ. Κωνσταντίνος

Με τον Χρήστο χορεύαμε ζευγάρι τον συρτό και τον απτάλιο στην παρέα των Γλεντάδων. «Γεια σου, ταίρι μου!», ήταν ο μόνιμος χαιρετισμός του όταν ανταμώναμε! Μαζί με την παρέα από το 1993 και μέχρι πρόσφατα συμμετείχαμε σε πάνω από 200 εκδηλώσεις:

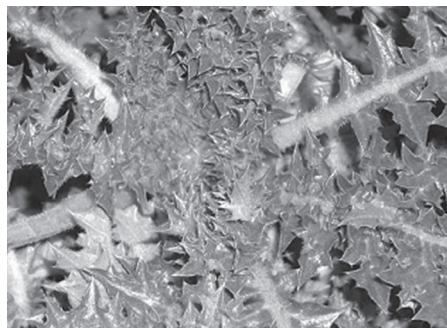
Στο Ηρώδειο, στο Μέγαρο Μουσικής, στην αρχαία Ολυμπία, στη Θεσσαλονίκη, αλλά και στο εξωτερικό, στην Κύπρο, στην Ολλανδία, στη Γερμανία, στη Νέα Υόρκη Η.Π.Α... Αλλά και στην αίθουσα του Συλλόγου δυο φορές μαζί είχαμε γίν(ι) «σισίτια» -μασκαράδες σε γλεντοκόπους αποκριάτικους χορούς. Καλό ταξίδι, Χρήστο-αγαπημένε μας...

Πέρυσι το καλοκαίρι με όλη την οικογένεια, παιδιά κι εγγόνια βρέθηκε στο χωριό και στο αγαπημένο του Ταβάρι. Το μεσημέρι την ώρα που μικροί-μεγάλοι κολυπούσαν στη θάλασσα, ο Χρήστος κάτω από το αρμυρίκι στην ταβέρνα του Παλούκου έπινε το ρακί του, γεύονταν το μεζέ του, αγνάντευε, ηρεμούσε, καμάρωνε, θυμόταν και ταξίδευε! Αγαπημένε μας «καφετζή» και φίλε, «ταίρι μου» χορευτικό, καλό σου ταξίδι!!!

Φώτης Βασιλόγλου

Με αφορμή μια ανάρτηση στο facebook για τους ασκόλυμπρους, θυμήθηκα τα αγκάθια που έφερνε ο πατέρας μου από τον Καρασπήλιο και τη νοστιμιά τους. Μερικές φορές όταν έφευγε φορτηγώ με δέματα για Αθήνα, κανόνιζε και έστελνε στα αδέρφια του. Τα τελευταία χρόνια η Μαρία στην καντίνα στο Χρούσο το καλοκαίρι μάς έφτιαχνε αρνάκι με αγκάθια, τα οποία είχε βρασμένα από την άνοιξη και κατεψυγμένα, και ήταν πεντανόστιμο.

Ο ασκόλυμπρος ή σκολιάμπρι ή σκόλιαντρος ή ασπράγκαθο ή Scolymus hispanicus L. ή σκόλυμος ο ισπανικός ή σταυράγκαθο ανήκει στην οικογένεια των Συνθετών. Είναι διετές ή πολυετές φυτό, που φθάνει το ύψος του 1 μέτρου και είναι πολύ αγκαθωτό. Οι μίσχοι είναι μεταξύ 5 και 250 cm, διακλαδισμένοι στην κορυφή, με ασυνεχή ακανθώδη, οδοντωτά πτερύγια. Τα βασικά φύλλα είναι επιμήκη λογχοειδή, λεία, με λίγα αγκάθια και ένα μακρύ μίσχο. Ανθίζει από τον Απρίλιο μέχρι τον Αύγουστο. Το φυτό πολλαπλασιάζεται με σπόρια, τα οποία έχουν πολύ καλή βλαστική ικανότητα για αρκετά χρόνια.

Οι ασκόλυμπροι φύονται άγριοι σε άγονα και ακαθλιέργητα εδάφη και σε χαμηλό υψόμετρο. Το φυτό ευδοκίμει σε όλη την Ελλάδα και στη Μεσόγειο. Μπορεί να φυτρώσει παντού σε λόφους και χωράφια, από τα πιο πετρώδη εδάφη μέχρι στην άμμο δίπλα στη θάλασσα. Πρέπει όμως να ξέρει κανείς πώς να το μαζέψει δίχως να το καταστρέψει και ποια μέρη της ρίζας και των νεαρών του βλαστών ξεχωρίζονται και τρώγονται. Βγάζουμε τα νεαρά, φρέσκα φυτά από το χώμα με μία τσάπα, πολύ προσεκτικά για να μη σπάσουμε τη ρίζα. Το μάζεμα άγριων χόρτων, γενικά, δεν πρέπει να γίνεται στην τύχη και χωρίς γνώση, διότι έτσι μπορεί να καταστραφεί εντελώς το φυτό με συνέπεια να μην ξαναφυτρώσει και σιγά – σιγά να μην το ξαναβρούμε.

Ο ασκόλυμπρος είναι γνωστό φυτό στη Μεσόγειο από την αρχαιότητα. Οι περισσότεροι από τους αρχαίους γιατρούς το θεωρούσαν διουρητικό και χρησιμοποιούσαν τη ρίζα ως φάρμακο για διάφορες παθήσεις. Ο Θεόφραστος, φιλόσοφος και βοτανολόγος του 4ου αι. π.Χ. (γείτονας από την Ερεσό Λέσβου) και ο Διοσκουρίδης, συγγραφέας του 1ου αι. μ.Χ., που συνέταξε πεντάτομη εγκυκλοπαίδεια για τα βότανα με ιατρικές ιδιότητες, και οι δυο έχουν σε μεγάλη εκτίμηση το φυτό αυτό τόσο για τη γεύση του όσο και για τις ευεργετικές για την υγεία ιδιότητές του. Ο Πλίνιος κάνει αναφορά σε αυτό και θεωρεί ότι είναι ισχυρό αντιδρωτικό. Σε σχετική πανεπιστημιακή μελέτη διαπιστώθηκε ότι το φυτό μπορεί να μειώσει θεαματικά τις παρενέργειες που προκαλεί ο σακχαρώδης διαβήτης, ενώ διαπιστώθηκε ότι η ουσία αιθυλεστεράς που περιέχεται στον φλοιό της ρίζας του φυτού έχει έντονες αντισπασμωδικές ιδιότητες. Ως και το νερό όπου βράζουμε τους ασκόλυμπρους πίνεται σαν αφέψημα γιατί είναι φάρμακο κατά των ρευματισμών και κατά της ψαμμιάσης (πέτρες στα νεφρά). Πέντε ποτήρια την ημέρα από το νερό στο οποίο έχουν βράσει οι ρίζες ρίχνει τις πέτρες στα νεφρά σε λίγες ημέρες.

Χρησιμοποιείται και στην κοσμετολογία, αφού το πρώτο αποσμητικό που παρασκευάστηκε ήταν με εκχύλισμα ασκόλυμπρου ανακατεμένο με κρασί για να εξουδετερώνεται η άσχημη μυρωδιά του ιδρώτα.

Οι ασκόλυμπροι μαγειρεύονται με πολλούς τρόπους. Βραστοί με λαδολέμονο, γιαχνί με μάραθα, με χοχλιούς και φυσικά με κρέας. Και φυσικά, εμείς στο Μεσότοπο τους τρώμε σαν βραστή σαλάτα αλλιά και σαν σκορδαλιά!

Για να τους καθαρίσουμε, βγάζουμε τα αγκάθια από τα φύλλα ώστε να μείνει το κεντρικό νεύρο. Καλό είναι να φοράμε γάντια γιατί είναι πολύ αιχμηρά τα φύλλα. Επίσης, με κοφτερό μαχαιράκι βγάζουμε την εξωτερική μεμβράνη της ρίζας ξύνοντάς τη και μετά την σκίζουμε και αφαιρούμε το κεντρικό κυλινδρικό ξυλώδες μέρος.

Το μάζεμα και ιδιαίτερα το καθάρισμά του έχει κόπο. Αλλιά η νοστιμιά του μας αποζημιώνει με το παραπάνω. Αν το βρείτε στη λαϊκή αγορά (είναι λίγο σπάνιο) αγοράστε το και σίγουρα θα το ευχαριστηθείτε. Αλλιώς αναζητήστε το στην επόμενη ανοιξιάτικη βόλτα σας στο ύπαιθρο.

ΣΥΝΤΑΓΗ

ΜΕΣΟΤΟΠΙΤΙΚΗ ΣΚΟΡΔΑΛΙΑ ΜΕ ΑΓΚΑΘΙΑ

Υλικά:

- 5-6 αγκάθια (ασκόλυμπρους)
- 1 1/2 κούπα από το νερό που έβρασαν
- 1/4 κούπας ελαιόλαδο
- 3-4 σκελίδες σκόρδο πολτοποιημένο
- 3-4 κουταλιές αλεύρι
- 1/3 κούπας ξύδι (ή και περισσότερο, ανάλογα με το πόσο όξινο το θέλετε)
- Αλατοπίπερο

Καθαρίζουμε καλά τα φυτά, όπως περιγράφεται πιο πάνω και στη συνέχεια τα πλένουμε και τα βράζουμε ώσπου να μαλακώσουν. Τα στραγγίζουμε και κρατάμε το νερό τους.

Σωτάρουμε στο ελαιόλαδο το αλεύρι και ανακατεύουμε συνεχώς με το σύρμα για 3-4 λεπτά.

Ρίχνουμε σταδιακά το νερό στο οποίο έβρασαν τα χόρτα, αλλιά και το ξύδι και ανακατεύουμε με το σύρμα. Όταν δούμε ότι η σάλτσα μας έπηξε και έγινε παχύρρευστη, τότε είναι έτοιμη.

Την αλατοπιπερώνουμε και προσθέτουμε το σκόρδο. Προσθέτουμε τα αγκάθια ψηλοκομμένα και ανακατεύουμε.

Σερβίρουμε τη σκορδαλιά μας ζεστή. Είναι ιδανική για να συνοδεύσει τηγανίτα και ψιτά ψάρια ή θαλασσινά.

Η συνταγή είναι από το blog <https://ahungrybear.weebly.com/> της Άντζελιας Κοντού

Ο ΠΛΟΥΤΟΣ ΤΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ ΙΔΙΩΜΑΤΩΝ

Οσοι υπήρξαμε παιδιά της πόλης, που γεννήθηκαν και μεγάλωσαν σε κάποιο αστικό κέντρο, αλλιά είχαμε την τύχη να βρισκόμαστε σε καθημερινή επαφή με την ομορφιά της γλωσσικής «βιοποικιλότητας» των τοπικών διαλέκτων, μέσω των παππούδων ή και των γονιών μας που διατήρησαν, λίγο ή πολύ, την ντοπιολαλιά του χωριού καταγωγής μας και δεν μας άφησαν να περιοριστούμε στην «μονοκαλλιέργεια» μιας άγευστης, άχρωμης και διεκπεραιωτικής καθομιλουμένης του σχολείου, του στρατού ή της δημόσιας διοίκησης, θα πρέπει σίγουρα να νιώθουμε τυχεροί και ευγνώμονες. Κι αυτό γιατί το φανταστικό μας μπουλιάστηκε με εικόνες, ρυθμούς, τόνους και γεύσεις που μπορεί να προέρχονταν μεν από ένα άλλο πολιτισμικό χωροχρονικό πλαίσιο, του οποίου οι χυμοί, ωστόσο, δεν έπαψαν ποτέ, με αγωγό τη γλώσσα, να αρδεύουν τον ψυχισμό και τη σκέψη μας.

Ο αυθορμητισμός, η αμεσότητα και το πηγαίο στους φυσικούς ομιλητές μιας ντοπιολαλιάς –με όλες τις αποχρώσεις, τους κυματισμούς και την μουσικότητα που αυτή φανερώνει στα χείλη αυθεντικών ανθρώπων– είναι ποιότητες που αναμφισβήτητα οξύνουν την αντίληψη και το γλωσσικό αισθητήριο του αστικοθρεμμένου ακροατή. Ερχόμενος κανείς απευθείας σε επικοινωνία με έναν κώδικα έκφρασης απείραχτο και ανόθευτο εν πολλοίς από ακαδημαϊκούς νάρθηκες, κρατικά φίλτρα εθνικοφροσύνης και γλωσσικής καθαρότητας, μαθαίνει, με τρόπο αδιαμεσοθάβητο από σκοπιμότητες, ότι η γλώσσα είναι μια ρέουσα πραγματικότητα που ανταποκρίνεται στις ανάγκες των ανθρώπων, ανεξαρτήτως προέλευσης, και όχι στα στερεότυπά τους. Παραφράζοντας το γνωστό σύνθημα, θα λέγαμε ότι καθαρές και υπερούσιες γλώσσες υπάρχουν μόνο σε βρώμικα μυαλά. Απωθώντας οποιοδήποτε είδος γραφικό όσο και αντιεπιστημονικό γλωσσικό εθνικισμό, που συνθηρίζει να δαιμονοποιεί δάνεια και επιρροές από λαούς με τους οποίους συνυπήρξαν επί αιώνες οι πρόγονοί του, θα λέγαμε ότι μια υποψιασμένη συνείδηση με τον καιρό καταλήγει να εκτιμά το βιωματικό βάθος, την πλαστικότητα και την πρόσφυση ενός ιδιώματος στην πραγματική ζωή και όχι να παρασύρεται από μυθεύματα εθνογλωσσικής ανωτερότητας.

Όπως συμβαίνει σχεδόν σε κάθε γεωγραφικό διαμέρισμα της χώρας μας, έτσι και στην περίπτωση του νησιού μας η ντοπιολαλιά του φέρει έναν πνευματικό πλούτο αποτελούμενο από πλήθος ξενικών εννοιών και λέξεων που την κατέστησαν πληρέστερη κι ελκυστικότερη και χωρίς τις οποίες είναι σαν να θέλουμε να πετάξουμε το μισό πολιτισμικό μας φορτίο στη θάλασσα. Τα στοιχεία αυτά, αρμονικά ενσωματωμένα στη διάλεκτο του τόπου μας, πάντοτε δίνουν ερεθίσματα για εμβάθυνση στη γλώσσα και συνεπώς στην ιστορία του νησιού μας, στην ανθρωπολογική του βάση, στις συνθήκες διαβίωσης αλλιά και συμβίωσης των ανθρώπων. Ασφαλώς και δεν τίθεται ζήτημα μεταφοράς και χρήσης του τοπικού ιδιώματος στον σύγχρονο λόγο αλλιά σε κάθε περίπτωση η μελέτη του έχει να μας προσφέρει πάρα πολλά.

Βαγγέλης Βογιατζής

ΜΕΣΟΤΟΠΙΤΙΚΑ ΝΕΑ ΔΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ

Ιδιοκτήτης: Σύλλογος Μεσοτοπιτών Λέσβου «Η ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ»
ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ 33, ΔΑΦΝΗ, 172 34 ΑΘΗΝΑ | ΤΗΛ.: 210 9707417 FAX: 210 9762595
www.mesotopites.weebly.com | e-mail: anagenme@gmail.com
Υπεύθυνη έκδοσης: Αντζελια Κοντού, angelakontou1971@gmail.com

Συντακτική ομάδα:

Εύα Καφετζή, Ελευθερία Κωσταντή, Δέσποινα Παναγιωτάρα,
Μαρία Παναγιωτάρα, Αρτέμις Φιλιππίδης, Ευαγγελία Χυδεριώτου

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ - ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ: ΕΛ. Ι. ΚΑΡΤΕΡΗΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.
ΝΙΚΑΙΑΣ 10, 104 34 ΑΘΗΝΑ ΤΗΛ.: 210 88.26.392, FAX: 210 88.20.655, peritechnon@yahoo.gr

Η Συντακτική ομάδα δικαιούται να συντέμνει, να τροποποιεί ή να απορρίπτει κείμενα προς δημοσίευση, ολόκληρα ή μέρος αυτών, αν είναι αντίθετα προς το καταστατικό του Συλλόγου ή τον κανονισμό της εφημερίδας και εάν κρίνει ότι μπορεί να προκαλέσουν προβλήματα στις σχέσεις των μελών και στις σχέσεις με τρίτους. Όλα τα προς δημοσίευση κείμενα πρέπει να υπογράφονται από τους συντάκτες τους και θεωρείται δεδομένο ότι εκφράζουν τις προσωπικές τους απόψεις.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

- Η Κυριακή Μαθιανάκη (το γένος Αικατερ. Βαβηλή) και ο Θεόδωρος Χαβιάρας απέκτησαν αγοράκι στην Αθήνα.
- Η Μαρία Βασιλογιού του Φώτη και ο Γιάννης Σουπιώνης απέκτησαν κοριτσάκι, τη Μυριάννα Σουπιώνη, στη Βέρνη της Ελβετίας.
- Η Δέσποινα Παναγ. Κουρλή και ο Αλέξανδρος Διαμαντόπουλος απέκτησαν αγοράκι στην Αθήνα.
- Η Αγγελική Καρκάνη (το γένος Μυρσίνης Κοντού) και ο Αντώνης Ιππειώτης απέκτησαν αγοράκι στην Αθήνα.

ΘΑΝΑΤΟΙ

- Η Ξενούλα Λαζάρου, το γένος Βασιίλα, πέθανε στην Αθήνα.
- Ο Ιωάννης Χατζόπουλος του Νικολάου και της Ευαγγελίας πέθανε στη Ραφήνα.
- Ο Γεώργιος Πιπίνης του Ιωάννου πέθανε στην Αθήνα.
- Η Αγγελική Καρακωνσταντή πέθανε στον Μεσότοπο.
- Ο Γαβριήλ Δουδουνής πέθανε στον Μεσότοπο.
- Η Αρίστη, σύζυγος Ιωάννη Σκομβούλη (το γένος Βουρνάζου) πέθανε στον Μαραθώνα.
- Η Δέσποινα Παναγιωτάρα πέθανε στο χωριό.
- Η Αγγελική Κωνσταντιδέλλη πέθανε στον Μεσότοπο.
- Ο Χριστόφορος Τσαλαμούρας πέθανε στον Μεσότοπο.

Ευχόμαστε συχαρητήρια στις οικογένειες για τα ευτυχή γεγονότα και συλλυπητήρια στους οικείους των εκλιπόντων.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΥΠΕΡ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

- Ανώνυμος στη μνήμη Χρήστου Πιπίνη 50€.
- Ο Πάνος Βαλαβάνης 50€ υπέρ Συλλόγου στη μνήμη του ξαδέρφου του, Χρήστου Πιπίνη.
- Ηλίας Βουδούρης του Αρτεμίου, στη μνήμη Χρήστου Πιπίνη, 30€.
- Μαρίνη Χατζοπούλου, στη μνήμη Χατζόπουλου Ιωάννη του Νικολάου, η σύζυγος, τα παιδιά, τα εγγόνια, 100€.
- Αντωνία Ευαγγελιάτου, στη μνήμη των γονέων της, Κωνσταντίνου και Βαρβάρας, 50€.
- Ο Βασιλίδης Παναγιώτης του Αντωνίου στη μνήμη του Δημητρίου Βουρνάζου του Ευθυμίου 30€.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

- Μεληπομένη Δαγκλή, 50€.
- Σούλα Ρεπάνη, 200€.

Στους δύσκολους καιρούς που περνάμε η συνδρομή όλων είναι απαραίτητη για να μπορεί ο Σύλλογος να συνεχίζει σταθερά την πορεία του.

Ευχαριστούμε πολύ τα μέλη μας που στηρίζουν τη συλλογική δράση και πληρώνουν τη συνδρομή τους (συνδρομή μέλους 20€, συνδρομή μόνο για εφημερίδα 15€, συνδρομή εξωτερικού 50€).

Σας υπενθυμίζουμε ότι μπορείτε να τακτοποιήσετε τη συνδρομή σας ερχόμενοι στο Σύλλογο κάθε Δευτέρα 18.00-21.00 μ.μ. (210 9707417). Επίσης μπορείτε να καταθέσετε τη συνδρομή σας στην Τράπεζα Πειραιώς GR16 0172 0660 0050 6604 5290 408 (Σύλλογος Μεσοτοπιτών). Παρακαλείσθε να ενημερώνετε τον ταμία, Αρτέμη Φιλιππίδη, για την κατάθεσή σας στο τηλ. 6932416314. (Ο παλιός λογαριασμός στην Alpha Bank δεν ισχύει πια.)

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

- Ο Σύλλογος Γονέων των μαθητών Δημοτικού Σχολείου Μεσοτόπου θα ήθελε να ευχαριστήσει τους συγχωριανούς μας που ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμά μας για συγκέντρωση τροφίμων και ειδών πρώτης ανάγκης για το παράρτημα του Χαμόγελλου του Παιδιού στη Μυτιλήνη. Η προσφορά σας ήταν πολύτιμη και σας ευχαριστούμε θερμά όλους.

Η Γωνιά των Γυναικών

Συνέχεια από τη σελίδα 2

«...και τον σον Υιόν, και ημών Δεσπότην και Κύριον, τη μητρική σου παρρησία χρωμένη δυσώπησον» (...και τον Γιο σου και Δεσπότη και Κύριό μας θερμά παρακάλεσε, κάνοντας χρήση του μητρικού θάρρους, της ελεύθερης γνώμης σου).

Όταν γράφονται αυτές οι γραμμές έχουν απομείνει μόνο δύο από τα επτά ποδαράκια της κυρα-Σαρακοστής. Είναι η μέρα που στις εκκλησίες ψάλλεται ο Ακάθιστος Ύμνος, θα ακουστεί το Άσπιλε... και το η Ωραιότητα της Παρθενίας Σου... Ακολουθεί σιωπή. Έρχεται ο Νυμφίος και το δράμα θα οδηγηθεί στην κάθαρση.

Καθώς οδηγούμαι και εγώ στον επίλογο ακούγεται στα αυτιά μου "This is a man's world" (Αυτός είναι ένας κόσμος ανδρών), το τραγουδάει ο James Brown από το 1966, αναφέρεται στη τεχνολογική εξέλιξη της ανθρωπότητας και του εμπορίου για να καταλήξει στη διαπίστωση την οποία κρατάει και ως ρεφρέν.

This is a man's world - Αυτός είναι ένας κόσμος ανδρών.

But it would be nothing, nothing, without a woman or a girl. - Αλλά θα ήταν τίποτα, τίποτα χωρίς μια γυναίκα ή ένα κορίτσι και τελειώνει... it would be not one little thing - δεν θα ήταν ούτε ένα τόσο δα πραγματάκι. He's lost in the wilderness - Έχει χαθεί (ο άνδρας) στην ερημιά. He's lost in bitterness - Έχει χαθεί στη πικρία, την εχθρότητα. He's lost lost - Έχει χαθεί... είναι χαμένος.

Μάρτιος-Απρίλιος, ακολουθεί ο Μάιος με την γιορτή της μητέρας. Τιμάμε τη μητέρα. Η μάνα θέλει τα παιδιά της αγαπημένα, είτε είναι αγόρια είτε είναι κορίτσια, τα αγαπάει ισότιμα. Είναι καιρός λοιπόν να αφήσουμε τον κόσμο του ενός ή του άλλου και να φτιάξουμε τον κόσμο του **ΑΝΘΡΩΠΟΥ**, χωρίς διακρίσεις, ανισότητες, περιορισμούς, προκαταλήψεις, με σεβασμό στο μοναδικό όν που ονομάζεται άνθρωπος και που είμαστε εμείς. Τότε θα σεβαστούμε και ό,τι μας περιβάλλει.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!

Για το Τμήμα Γυναικών
Χριστίνα Γιαννουκάκου - Κουρλή

Έχεις μήνυμα_

Το δωμάτιο στο ημίφως από το σβήσιμο της μέρας...

Και συ, να λικνίζεσαι σε μια μαγική χορογραφία, με μια μουσική

από άορατη ορχήστρα χωρίς μαέστρο...

Και εγώ θεατής περιμένω το τέλος να χειροκροτήσω,

όμως κάνει να αρχίσει αυτή η στιγμή...

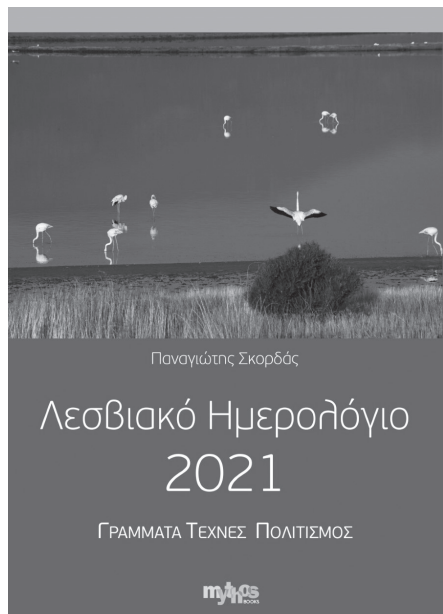
κάνε να κρατήσει το όνειρο...

Σκορπιός

Δυο ενδιαφέρουσες εκδόσεις του Παναγιώτη Σκορδά

Δυο πολύ ενδιαφέρουσες εκδόσεις, του αγαπητού φίλου, φιλολόγου και συγγραφέα, Παναγιώτη Σκορδά, κυκλοφόρησαν πρόσφατα από τις εκδόσεις Μύθος, ιδανικά αναγνώσματα για τους λάτρεις των λεσβιακών γραμμάτων και τεχνών, τα οποία μπορούμε να αναζητήσουμε το καλοκαίρι σε βιβλιοπωλεία του νησιού.

Λεσβιακό Ημερολόγιο 2021. Γράμματα-Τέχνες-Πολιτισμός

Το «Λεσβιακό Ημερολόγιο. Γράμματα-Τέχνες-Πολιτισμός» του Παναγιώτη Σκορδά μπήκε στην δεύτερη δεκαετία της ζωής του στα Λεσβιακά γράμματα. Το εξώφυλλο κοσμεί μία φωτογραφία της Τζέλης Χατζηδημητρίου. Πολλοσέλιδο αφιέρωμα στο έργο της βρίσκουμε στις μέσα σελίδες με τον τίτλο «*Η Λέσβος της Τζέλης Χατζηδημητρίου*». Γράφει ο Μάνος Ευστρατιάδης. Η ύλη του ημερολογίου μοιράζεται σε 15 ενότητες και γράφουν 45 συνεργάτες. Στην «*Πρώτη Γραφή-Πρώτη ανάγνωση*» βρίσκουμε αφηγήματα, διηγήματα, ποιήματα, του Ελληνοδόφρου Ιντζέμπελη, του Αχιλλέα Θεοφιλή, Τζανή Σταυράκη, της Έλλης Κουτρουλίδου-Αλταπαρμάκη, της Μαρίας Κοτοπούλη και του Νίκου Κων-

σταντέλλη. Στον τόμο στεγάζονται δύο αφιερώματα: στον Στρατή Αναστασέλλη και στον Θεοφάνη Σουλακέλλη. Επίσης βρίσκουμε ένα αφιέρωμα με τίτλο «*Μέρες κορωνοϊού – Μέρες καραντίνας. Μάρτιος-Μάιος 2020*» με φωτογραφικό υλικό του Πολύδωρα Αναστασέλλη και κείμενα του Λευτέρη Ζούρου, του Θόδωρου Μαραγκού, του Νίκου Βερβενιώτη, του Γιώργου Καρτέρη, του Βαγγέλη Χατζημανώλη, του Ξενοφώντα Μαυραγάνη. Εξαιρετικά ενδιαφέρουσα η ενότητα: «*Λαογραφικά – Μουσικά – Γλωσσικά*». Ο Γιώργος Γουγουήλας παρουσιάζει τον Γιώργο Μαλακό και τους περίφημους χαρταετούς του, ο Νίκος Τσιριγώτης και ο Στέφανος Φευγαλός γράφουν για το πολύ γνωστό «*Νυφκάτο*», το γαμήλιο τραγούδι της Λέσβου, ο Γιάννης Παπάνης δίνει «*Μαθήματα εφαρμοσμένης γλωσσολογίας για... ενήλικους*». Ο Μάκης Αξιώτης με τον γιο του Στρατή δημοσιεύουν μια πολύ πρωτότυπη εργασία για τα «*Αποτροπαϊκά Σύμβολα στη Λαϊκή Αρχιτεκτονική*» με πλουσιότατο φωτογραφικό υλικό και ο Αριστείδης Κυριαζής, στην ενότητα «*Νεότερη Ιστορία*», εξιστορεί «*Ένα επεισόδιο το 1880 στον Κόλλο Καλληονίς μεταξύ Ελλήνων και Ιταλών ψαράδων*». Τα παραπάνω δεν είναι ούτε τα μισά από τα πολύ ενδιαφέροντα άρθρα που εμπεριέχονται... Όλος ο τόμος είναι έγχρωμος με πλουσιότατο φωτογραφικό και αρχειακό υλικό και διατίθεται μέσα σε ειδικό τυπωμένο κουτί.

Συναντήσεις. Συζητήσεις και συνεντεύξεις με σημαντικούς ανθρώπους, Μυτιλήνη 2020

Το 2014 είχε κυκλοφορήσει από τις εκδόσεις «Αιολίδας» το βιβλίο του φιλολόγου-εκπαιδευτικού Παναγιώτη Σκορδά με τίτλο «*Πρόσωπα. 30 συζητήσεις και συνεντεύξεις με σημαντικούς ανθρώπους*» με πρόλογο του Παντελή Μπουκάλα. Ανάμεσα τους και ο Μεσοτοπίτης μπαρμπα-**Πάνος Κοντέλλης!**

Ως συμπλήρωμα και συνέχεια αυτής της προσπάθειας ήρθε ο παρών τόμος με 23 συζητήσεις και συνεντεύξεις με σημαντικούς ανθρώπους των γραμμάτων, των τεχνών, του πολιτισμού: Λάκης Παπαστάθης, Παντελής Βούλγαρης, Νίκος Παναγιωτόπουλος, Βαγγέλης Θεοδωρόπουλος, Φώτης Μακρής, Σάκης Σερέφας, Δήμος Αβδελιώδης, Φωτεινή Φραγκούλη, Αλέξης Πανσέλλης, Φίλιππος Μανδηλαράς, Μαίρη Κόντζογλου, Γιάννης Καηπούζος, Κωνσταντίνος Τζαμιώτης, Αντώνης Παπαθεοδούλου, Φιλομήλα Λαπατά, Ισιδωρος Ζουργός, Λιλή Λαμπρέλλη, Ελένη Πριοβόλου, Ξένια Καλογεροπούλου, Μαίρη Τσόγκα, Γιάννης Μακριδάκης, Δημήτρης Γέρος, Γιώργος Ξένος. Αξίζει να τονίσουμε την παρουσία της αγαπητής μας **Μαίρης Τσόγκα-Τιπαρή**, συγγραφέα, εξ' αγχιστείας συγχωριανή. Οι συνεντεύξεις αυτές είχαν πρωτοδημοσιευτεί στην εφημερίδα ΕΜΠΡΟΣ την περίοδο 2014-2018.

Ο Λάκης Παπαστάθης, που προλογίζει σημειώνει μεταξύ άλλων: «Με τις συνεντεύξεις ασχολούμαι πενήντα χρόνια περίπου. Δεν άργησα να καταλάβω πως σε αυτό το παιχνίδι της «μαιευτικής», εξ ίσου με τον ερωτώμενο, πρωταγωνιστεί και αυτός που ρωτάει. Αυτός δομεί και συνθέτει τα λόγια που οι ερωτήσεις του προκάλεσαν και στήνει το όλο οικοδόμημα της συνέντευξης που τους εμπεριέχει και τους

δύο. Ερωτήσεις και απαντήσεις συνθέτουν ένα κείμενο που δεν εντάσσεται στη λογοτεχνία, αλλά πάντα το αναζητούμε για να γνωρίσουμε τους ανθρώπους που είναι πίσω από ένα σημαντικό έργο. Ο Παναγιώτης Σκορδάς, με μεγάλη εμπειρία πια, έχει το μέτρο και τις γνώσεις για να είναι ένας από τους πιο επαρκείς συνομιλητές που γνωρίζω. Παράλληλα η αγάπη για τον τόπο του είναι πάντα παρούσα και δημιουργεί ένα γλυκό αίσθημα συγκίνησης στον αναγνώστη».

Μνήμη Βαρβάρας Αργυρουδάκη-Σαραντίδη

20 Φεβρουαρίου, ημέρα Σάββατο ήταν όταν «πέταξε» η Βαρβάρα για το στερνό ταξίδι... Πατέρας της ο Μιχάλης Αργυρουδάκης, γόνος πολυμελούς οικογένειας, πρόσφυγας, απ' τον Τσεσμέ της Μικρασίας. Την περίοδο της γερμανικής Κατοχής βρέθηκε στο Πόρτο Ράφτη να ψαρεύει μαζί με τ' αδέρφια του. Αντάμωσαν τότε το νεαρό Μεσοτοπίτη Παναγιώτη Πλάτωνος Σαραντίδη, που είχε έρθει απ' το Ταβάρι. Τον νοιάστηκαν και τον πήραν μαζί τους. Από τότε γεννήθηκε μια ιδιαίτερη σχέση ανάμεσα στον Μιχάλη και στον Παναγιώτη, που αργότερα συμπεθέρισαν. Μάνα της η Αικατερίνη Παπανδρέου μοδίστρα, που από τον τόπο καταγωγής της, την Πάτρα, βρέθηκε στην Αθήνα. Παντρεύτηκαν κι από τότε αφοσιώθηκε στο μεγάλωμα των έξη κοριτσιών που απέκτησαν. Μένανε στην Καλλιθέα, οδός Ιερολοχιτών. Η Βαρβάρα ήταν η πέμπτη στη σειρά.

Στη Βάρκιζα, γνωστό ψαρότοπο και λιμάνι, είχαν μια από τις παράγκες, στα «Ψαράδικα», όπου λημέριζαν οι ψαράδες. Εκεί πήγαινε η οικογένεια Χριστούγεννα, Πάσχα και για παραθερισμό.

Το 1976 η Βαρβάρα παντρεύεται τον συγχωριανό μας Πλάτωνα, γιο του Παναγιώτη Σαραντίδη, κι απέκτησαν δυο κόρες, τη Βαγγελίτσα και την Κατερίνα. Το 1980 στη θέση της παράγκες χτίστηκε η μόνιμη κατοικία της οικογένειας. Πρωτοήρθαν στο χωριό και στο αγαπημένο τους Ταβάρι στο γαμήλιο ταξίδι τους το 1977. Από το 1988 σχεδόν κάθε χρόνο είναι επισκέπτες καλοκαιρινοί! Νοικιάζουν σπίτι και στο τέλος καταλήγουν στα δωμάτια της Κλειώς Τζοβάνη, για να 'χουν αντίκρου τους τη λιατρεμένη τους θάλασσα και δίπλα το αγαπημένο δεντράκι, όπου μαζεύονταν οι φίλοι οι καλοί! Η Βαρβάρα λιάτρευε το Ταβάρι... Τον τόπο, τη φύση, τις μνήμες, μα πιότερο τους ανθρώπους, που ήταν ανοιχτόκαρδοι, καλοσυνάτοι, σαν κι αυτήν, και κάναν γειτονιά, παρέες όμορφες!

Δεν παρέλειπε κάθε φορά που ερχόταν στο νησί της Λέσβου να περάσει από τόπους ιερούς, εκκλησιές και μοναστήρια, για ν' ανάψει ένα κερί. Στον Άγιο Θεράποντα της Μυτιλήνης, στον Άγιο Γιάννη-τον Κουρελή, στον Άγιο Ραφαήλ, στον Ταξιάρχη του Μανταμάδου, στην Παναγιά της Αγιάσου, στο γειτονικό μας Πυθάρι, στις εκκλησιές και στα ξωκλήσια του χωριού! Αλλά και σ' όλη την Ελλάδα... Όπου πήγαιναν της άρεσε να συνδυάζει εκδρομές με προσκυνήματα! Στην Παναγιά Σουμελά στη Βέροια, στον Ταξιάρχη στη Σύμη, στην Παναγιά την Γοργοεπήκοο στη Μάνδρα, στον Προυσό στο Καρπενήσι, στην Παναγιά τη Μελεβή στην Κυνουρία Αρκαδίας...

Στη Βάρκιζα, που χτίσανε το σπιτικό τους, ήταν πολύ αγαπητή. Δούλεψε υπάλληλος στο Δημαρχείο της Βάρνης-Βάρκιζας από το 1975 έως το 1996, όταν συνταξιοδοτήθηκε, και εξελέγη δημοτική σύμβουλος για δύο τετραετίες. Ήταν καλοσυνάτη γυναίκα κι άνθρωπος της προσφοράς. Είχα τη χαρά να έχουμε μια μακρινή αλλά πολύ ζεστή οικογενειακή σχέση και τα λέγαμε με πολλή αγάπη. Αρκετές φορές φιλοξενηθήκαμε τα τελευταία χρόνια στη Βάρκιζα στο σπιτικό τους με φιλικές παρέες. Ζεστή, με το χαμόγελο και την καλοσύνη να ξεχειλίζουν απ' την ψυχή της, βαθιά ανθρώπινη και συναισθηματική, δοτική χωρίς να περιμένει αντίδωρα.... Της άρεσε να προσφέρει, να πληθαίνουν τα χαμόγελα, να ομορφαίνει ο κόσμος γύρω της κι έκανε ό,τι περναίει από το χέρι της για να τα καταφέρει!

Πάλεψε με εσωτερική δύναμη το σοβαρό θέμα υγείας που αντιμετώπιζε τα τελευταία χρόνια μα ο αγώνας ήταν στο τέλος άνισος... Αναπαύεται στο κοιμητήριο της Βάρνης. Τα θερμά μας συλλυπητήρια στον άντρα της, τον αγαπητό μας Πλάτωνα, και στις κόρες της Βαγγελίτσα και Κατερίνα. Η Βαρβάρα άφησε πίσω γερά τα χνάρια της: αγάπη, καλοσύνη και ανιδιοτελή προσφορά, κληρονομιά σε όλους μας. Μα πιο πολύ στις αγαπημένες της κόρες, για τις οποίες ήταν το πρότυπο της ανθρωπιάς. Ας είναι αιώνια η μνήμη της...